

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 13

Sayı : 155

KASIM 1974

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Standardlaştırmanın Yarını İçin Yeni Girişimler	3
TSE'den Haberler	5-13
Çay Muayene Metotları Standardları	15
Orman Ürünleri İle İlgili Üç Standard Revize Edildi	17
Standard Dünyasından Haberler	19-21
Konserve Kutuları Konusunda Uluslararası Standard Çalışmaları	23
Mühendislik Hizmetleri Açısından Standardizasyonun Önemi	25

Summary Of Contents 29-31

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Kasım 1974 tarihinde basılmıştır.

**Ölümünün 36. yıldönümünde
Türk Standardları Enstitüsü
ve STANDARD
Ulu Önder ATATÜRK'ün
Manevi Huzurunda Saygı ile eğilir.**

BU SAYIMIZ

Bu sayımızın bastyazısı, standardlaştırmanın yarını için girişimlere ayrılmış olup standard konusundaki seminerlerin önemine değinmektedir.

IEC Başkanlığına, önümüzdeki dönem için Dr. V. I. Popkov seçilmiştir. Bu sayımızda Popkov'u tanıtıyoruz.

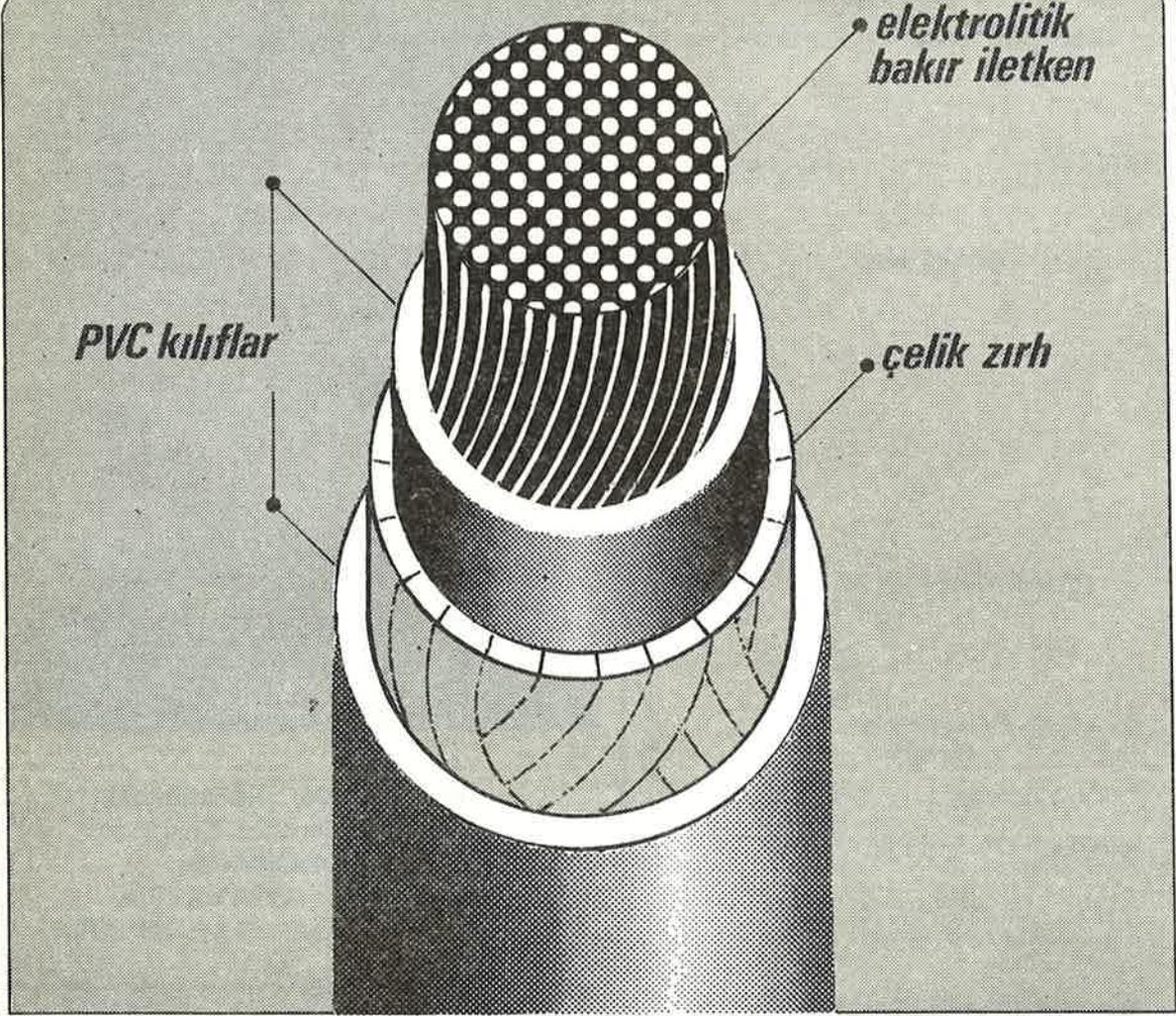

TSE Genel Sekreter Yardımcılığına bir atama yapılmıştır. Bu göreve atanan sayın Hayrettin Ozansoy'un öz vâşamını iç sayfalarda veriyoruz.

STANDARD

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

enerji naklinde TECRÜBE • GÜVEN • YÜKSEK VERİM

DEĞİŞİK TİP VE KESİTLERDE

- TESİSAT KABLoları
- YERALTı KABLoları
- TELEFON KABLoları

YILMAZ KABLO SANAYİ A.Ş.

Merkez : Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - İST. - Telf. : 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika : Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - İST. - Telf. : 21 76 22

YILMAZ KABLO

STANDARDLAŞTIRMANIN YARINI İÇİN YENİ GİRİŞİMLER

Faruk A. SÜNER

Türk Standardları Enstitüsü'nün görevi, yalnız standard yapmak değildir. Hazırlanan standartların yanısıra, TSE Markası yoluyla uygulama yapıldığı gibi, standardlaştırmayı topluma tanıtmak ve uygulamaları teşvik etmek yönünden de çaba harcanmaktadır.

Bu çalışmalar arasında, kuşkusuz düzenlenen kurs ve seminerler önemli bir yer tutmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ortaklaşa gerçekleştirilen kursları, okurlarımız hatırlarlar. Anadolu'nun birçok merkezinde zaman zaman düzenlenen bu kurslarda, Bakanlığın Teşkilâtında görev alan ve standard kontrolleri yapan elemanlar eğitilmektedir.

1973 ve 1974 yıllarında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bu kurslarından yapılmamasına karşılık, Orman Bakanlığının 24 Bölge Başmüdürlüğünden yönetici durumundaki elemanlar için, Ankara'da, TSE Merkezinde iki seminer düzenlenmiştir. Yüksek düzeyde görev yapan ve sayıları 71'i bulan bu orman yüksek mühendisleri, 5'er gün süren seminerler süresince, kendi konularında teknik bilgilerini yenilemişler ve orman ana ürünleri standartlarını inceleme ve uygulama fırsatını bulmuşlardır. Bu mühendis arkadaşlara ayrıca, standardlaştırmanın ulusal ve uluslararası durumu hakkında da ayrıntılı bilgi verilmiş ve kendilerine, bölgelerindeki elemanlara, bu konularda kurslar düzenleyerek bütün görevlileri yetiştirme olanağı sağlanmıştır.

Seminerin kapanışında, Orman Genel Müdür Yardımcısının da belirttiği gibi, seminere katılan 71 mühendis, şu sırada bölgelerinde bulunan elemanları yetiştirmekle uğraşmakta ve yalnız bu yeni bilgilerin ormana aktarılmasıyla, bu alanda memleketimizin milyonlarca liralık bir kazanç sağlamasına olanak hazırlamaktadırlar.

Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ile TSE'nin ortaklaşa meydana getirdiği bu seminerin sonuçlarından büyük memnunluk duyulmakta ve önümüzdeki dönemlerde, aynı Bakanlığın öteki bölümleri ile, benzer işbirliğinin yapılması beklenmektedir.

TSE'nin düzenlediği seminerler zinciri, sürüp gitmektedir. Hatırlanacağı gibi, geçen Nisan ayında Devlet Planlama Teşkilâtı'nın isteği üzerine, Ankara'da kamu kesiminde görevlendirilmiş ve standard uygulamaları ile ilgili uzmanların katıldığı bir seminer düzenlenmişti. Bu seminerin amacı, öğretmek değil; öğrenmekti: Acaba kamu kesiminde standard uygulamaları ne durumdaydı? Mevzuat, örgüt, kadro ve yetişmiş eleman yönlerinden alınması gerekli tedbirler nelerdi?

Bu seminerde, işte bütün bu konular tartışılmış ve beklenen sonuçlar alınmıştır.

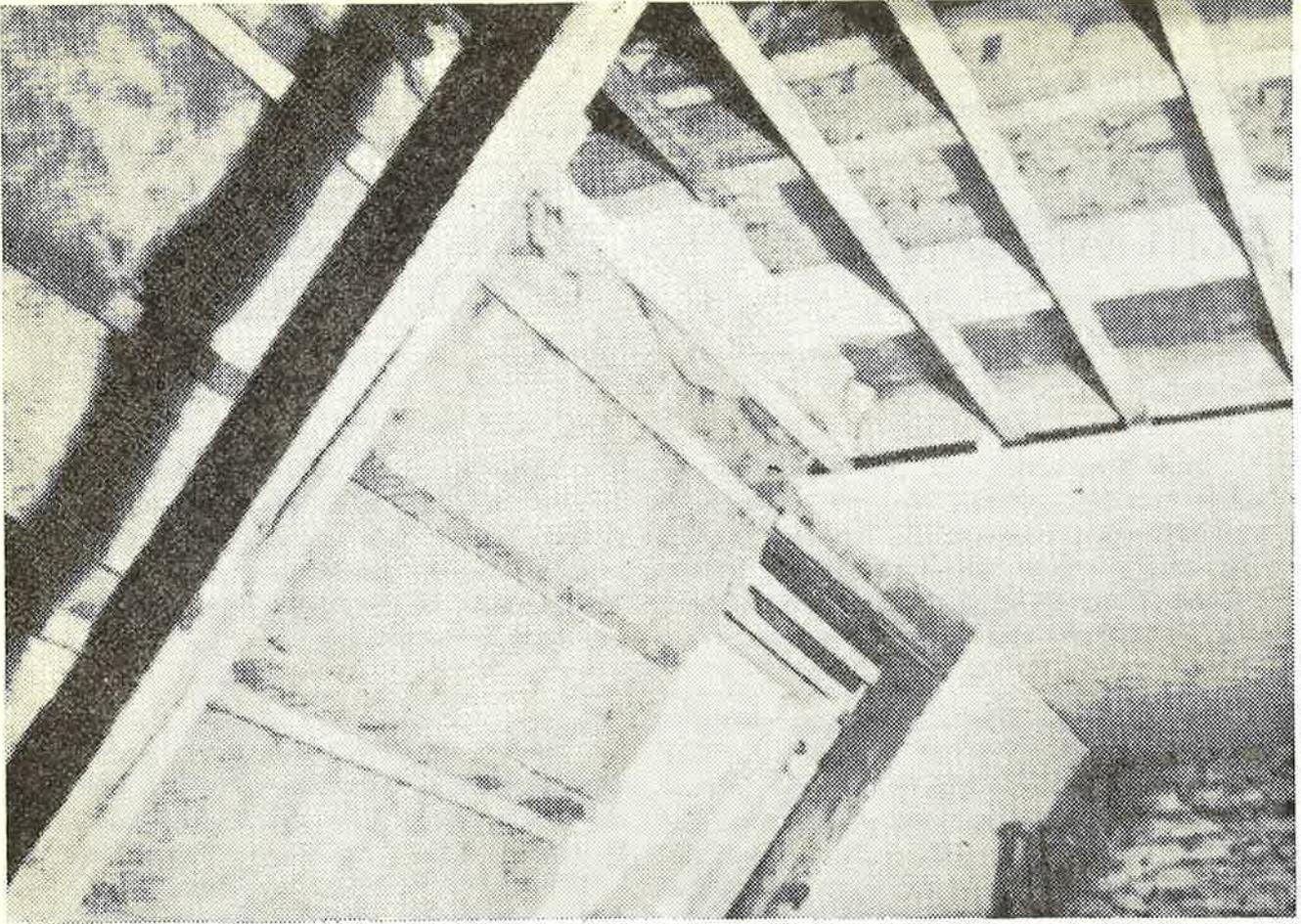

Şimdi, önümüzdeki ayda, bu seminerin bir benzeri, İstanbul'da özel kesimle birlikte yapılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası ve TSE işbirliği ile düzenlenen bu seminerde de, aynı konular bu defa özel kesim açısından tartışılacak ve sonuçlar derlenecektir.

İstanbul Semineri sona erince, TSE, bütün bu verileri değerlendirecek ve Devlet Planlama Teşkilâtı'na, «memleketimizde standardlaştırmanın ve standard uygulamalarının geliştirilmesi için alınması gereken tedbirler» i, bir proje halinde önerecektir.

İstanbul Sanayi Odası ile Türk Standardları Enstitüsü arasında başladığını ve gittikçe geliştiğini her vesile ile belirttiğimiz işbirliğine, bu seminer yepyeni bir halka eklemektedir.

ÇATI ARASINDA DA OTURABİLİRSİNİZ

İZOCAM®-TEL

(SAINT - GOBAIN -TEL PROSEDESİNE GÖRE)

Evinizde fazla bir odanız olduğunu belki de şu ana kadar hiç farketmediniz. Çatı araları ve çatı katları genellikle kışın fazla soğuk, yazın ise fazla sıcak olan hacimlerdir. Bu yüzden çatı aralarından gereği kadar istifade edilememektedir. Belki de manzarası diğer katlardan çok daha güzel olan çatı arasını bir çalışma odası, bir hobby odası veya bir yatak odası v.s. olarak değerlendirmek mümkün olabilir.

İZOCAM ile çatı arasını basit ve ucuz bir şekilde yazın serin, kışın da sıcak bir hacim haline getirmek elinizdedir.

TEKNİK BİLGİ İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK BÜROLARIMIZ ÜCRETSİZ EMRİNİZDEDİR.

İSTANBUL	ANKARA	İZMİR	BURSA	ADANA	TRABZON	İSKENDERUN
49 84 51	17 46 16	34 85 9	12 47 0	12 82 3	23 98	22 56
45 35 68						

TSE — İSO İşbirliği İle

İstanbul'da Standardlaştırma Semineri Yapılıyor

Türk Standartları Enstitüsü, İstanbul Sanayi Odası ile işbirliği yaparak, İstanbul'da, 9-10 Aralık 1974 günleri bir seminer düzenlenmiş bulunmaktadır.

«Türkiye'de Standardlaştırma ve Özel Kesimde Standard Uygulamaları» adlı seminer, yukarıda belirtilen günlerde, İstanbul Sanayi Odası Meclis salonunda iki yarım günlük oturum halinde yapılacaktır. Seminerde ilk gün Boğaziçi Üniversitesi Araştırma Merkezi Müdürü ve TSE Yönetim Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Necmi Tanyolaç, «Standardlaştırma»; Dergimizin Yazı İşleri Müdürü Taner Berkün de «Türkiye'de Standardlaştırma Mevzuatı ve Uygulamalar» konulu bildirimleri sunacaklardır. İkinci günün programında ise, DPT Uzmanı ve TSE Petro-Kimya Hazırlık Grubu Başkanı Ayşe Ceyhan'ın, «Kalkınma Planları ve Standardlaştırma» ve Kavel A.Ş. Genel Müdürü Altan Sağnak'ın, «TSE Standartlara Uygunluk Markasının Üreticiye Sağladığı Yararlar» konulu bildirimleri

yer almaktadır. Oturumların son bölümlerinde birer saatlik tartışmalara da yer verilmiştir.

Okurlarımızın hatırlayacakları gibi, TSE, Devlet Planlama Teşkilatı'na sunulmak üzere, «Türkiye'de Standardlaştırmanın ve Standard Uygulamalarının Geliştirilmesi için Alınacak Tedbirler» konulu bir araştırma projesi hazırlayacaktır. Bu projede yararlanılmak üzere, geçtiğimiz Nisan ayında, TSE merkezinde, kamu kesimindeki durumu saptamak amacıyla bir seminer yapılmıştı. İstanbul seminerinde de, özel kesimle ilgili veriler derlenmesinden sonra, projenin yazımına geçilecektir.

H. OZANSOY TSE GENEL SEKRETER YARDIMCISI OLDU

Türk Standartları Enstitüsü, Yönetim Kurulu, Enstitü Genel Sekreter Yardımcılığı'na Hayrettin Ozansoy'u atamıştır. Kasım ayı başında göreve başlayan Ozansoy, TSE'nin Dış İlişkiler, Yayın ve Tanıtma, Mali ve İdari İşler Bölümlerinin çalışmalarını yönetecektir. Aşağıda, Ozansoy'u, okurlarımıza tanıtıyoruz:

Hayrettin Ozansoy, 1915 de Kütahya'da doğmuş 1937 yılında Galatasaray Lisesini ve 1940 da Ankara Hukuk Fakültesini bitirmiş; aynı yıl Ticaret Bakanlığı'nda görev başlamıştır. 1941 — 1943 de askerlik hizmetini yapmış; sonra sırasıyla:

— 1943 Ekiminde Dış Ticaret Dairesi Raportörü,

— 1944 — 1949 Londra Büyükelçiliği Ticaret Ataşe Muavini,

— 1949 — 1950 Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı Raportörlüğü ve Devlet Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü,

— 1950 Ağustos — 1954 Ekim devresinde Vaşington Türk Ekonomi Heyeti Raportörlüğü,

— 1955 — 1957 Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı Müşavirliği

— 1957 — 1960 Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı nezdinde Türkiye Delegasyonunda Müşavir,

— 1960 — 1963 Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ve

Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreterliği İktisat Müşaviri,

— 1963 — 1966 Vaşington Büyükelçiliği İktisat Müşaviri,

— 1966 — 1970 Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ve MİİT Genel Sekreterliği Genel Müdür Başyardımcısı,

— 1970 — 1973 Londra Büyük Elçiliği Maliye Müşaviri,

— 1973 Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Üyeliği,

görevlerinde bulunmuş, Nisan 1973 de kendi arzusu ile emekliye ayrılmıştır.

Fransızca ve İngilizce bilir, Evli ve bir kız çocuğu babasıdır.

STANDARD, Ozansoy'a, yeni görevinde de başarılar diler.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI YAPI GEREÇLERİNDE TÜRK STANDARTLARINA UYGUNLUĞU ARIYOR

Bayındırlık Bakanlığı 23 Ekim 1974 tarih ve 15042 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan bir bildiri ile, Bakanlıkça taahhüde bağlanan işlerde 1 Ocak 1975 ten sonra kullanılacak 118 çeşit yapı gerecinde TSE Standartlara Uygunluk Markası'nın, ya da İnşaat Mühendisleri Odasınınca verilecek kalite belgesinin aranacağını bildirmiştir.

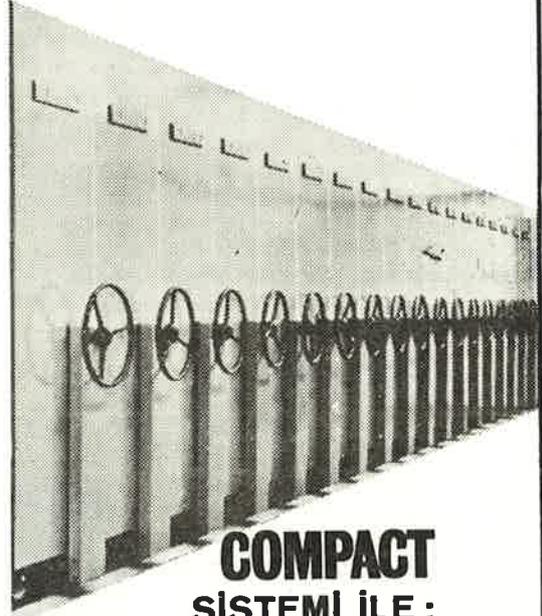
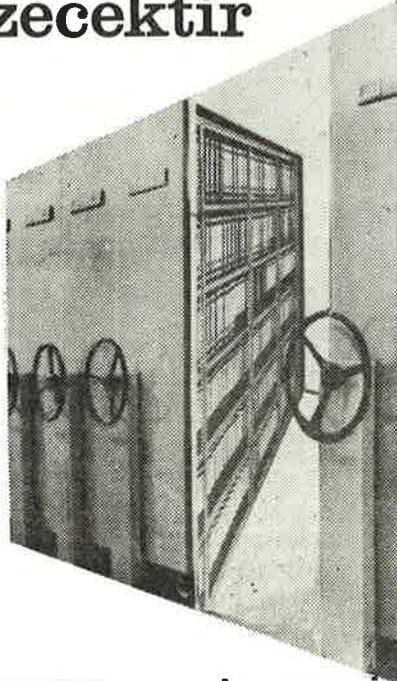
Gereçlerin listesinin de yer aldığı bildiride ayrıca, Marka ya da belge için başvurulduğu halde, gerekli incelemelerin bitmemiş olması nedeniyle sonuçlandırılmayan işlemler için, bu husus belgelenmek şartıyla, 1975 yılı sonuna kadar, yukarıdaki hükmün uygulanmayacağı ve kontrolörün begenisinin yeterli sayılacağı belirtilmektedir.

Kamu yatırımlarında, standartlara uygun gereçlerin kullanılmasını amaçlayan ve bu yolla ulusal üretimimizin yüksek kaliteye ulaşmasını teşvik eden bu girişim memnunlukla karşılanmıştır.

**Uzmanınız
diyor ki:**

dosyalama
arşivleme
depolama
işlerinizdeki
müşküllerinizi
COMPACT
sistemi
çözecektir

**COMPACT
SİSTEMİ İLE :**

- Dosyalama - Arşivleme - Depolama işlerinizi daha muntazam ve emniyetli hale getirecek
- Büyük yer tasarrufu sağlayacak
- Gittikçe artan mali külfetlerden kurtaracaktır.

COMPACT SİSTEMİ Raylar üzerinde hareketli olup çok dar mesafelerde çalışma imkânı sağlar.

COMPACT SİSTEMİ HAKKINDA GENİŞ AÇIKLAYICI BİLGİ İÇİN: **MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş** hizmetinizdedir.

MASİS ÇELİK EŞYA SANAYİİ A.Ş

İst. Merkez : Tel. : 45 22 45 Mağaza Tel. : 47 79 44
Ankara Yetkili Bayii : Cevdet Özden Tel. : 12 38 38
Adana Yetkili Bayii : SU - TE Yapı ve Dekorasyon Merkezi Tel. : 15741
Samsun Yetkili Bayii : Akar Kırtasiye Tel. : 2232

Ajanstek — 74/57 (165)

ORMAN YÜKSEK MÜHENDİSLERİ İÇİN DE STANDARDLAŞTIRMA SEMİNERİ YAPILDI

Orman Genel Müdürlüğü İle TSE'nin Ortaklaşa Düzenledikleri Seminere 71 Orman Yüksek Mühendisi Katıldı

Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ile Türk Standardları Enstitüsü'nün ortaklaşa düzenledikleri Standardlaştırma Semineri,, 13-15 ve 18-20 Kasım 1974 tarihlerin de Ankara'da TSE Merkezinde yapılmıştır.

Orman Genel Müdürlüğünün yurt çapındaki 24 Başmüdürlüğünden, yönetici düzeyinde üçer elemanın katıldığı seminerin programı, iki ayrı grup için iki kez tekrarlanmıştır. İlk üç gün TSE'de salonda yapılan seminer çalışmalarından sonra iki gün de Kızılcahamam'da, İşletmede ve ormanda orman ürünleri standartlarının uygulamaları yapılmıştır.

13 Kasım günü saat 9.30 da başlayan birinci dönem çalışmalarına geçmeden önce TSE Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter, seminere katılanlara kısa bir konuşma ile «hoşgeldiniz» demiş, daha sonra Orman Genel Müdür Yardımcısı İslâm Ersoy, yaptığı açış konuşması ile, seminerin amaçlarını belirtmiş ve TSE'ye, bu düzenlemedeki yardımlarından dolayı teşekkür ederek, başarılar dilemiştir.

Öğrenildiğine göre, bu seminere katılanlar, görev yerlerine döndüklerinde, üretimde çalışan diğer personeli, standardlaştırma konusunda

Orman Genel Müdürlüğü personeli için düzenlenen seminerden bir görünüş

eğitecekler ve 1975 yılı başında açılacak olanakları üretim mevsiminde orman ürünleri standartları titizlikle uygulanacaktır. Orman Genel Müdürlüğü yetkililerinin belirttiklerine göre, iyi bir standard uygulamasının sonucunda, üretimde ve gelirdede önemli artışlar beklenmektedir.

Seminerde ele alınan konuları ve konuşmacıları aşağıda sunuyoruz:

- Standard ve Standardlaştırma — **Velid İsfendiyar** (TSE)
- Standardlaştırmanın Ekonomik ve Sosyal Yönleri — **Taner Berkün** (TSE)

(Devamı 27. sayfada)

1. SU GEÇİRİMSİZLİĞİ SEMPOZYUMU YAPILDI

Cam Elyaf Sanayii A. Ş. nin girişimiyle 22, 23, 24 Kasım 1974 günleri İstanbul'da 1 inci Su Geçirimsizliği Sempozyumu düzenlenmiştir.

Sempozyuma :

- Bitümün Terminolojisi, Teknolojisi, Deney Metodları, Bitümün Çeşitleri,
  - Bitümlü Örtülerin Kullanma Alanlarına Göre Sınıflandırılması, Bitümlü Örtülerde Aranılan Nitelikler,
  - Bayındırlık Bakanlığının Bitümlü Malzemelerle Yapılan Su Geçirimsizliği İle İlgili Tecrübe ve Önerileri,
  - Standardizasyon ve Su Geçirmez Malzemelerde Kalite Kontrolü,
  - Bitümlü Örtülerde Su Geçirimsizliğinin Sağlanmasında En Çok Rastlanan Hataların Analizi, Tipleri, Nedenleri ve Öneriler,
  - Uygulayıcı Açısından Uygulama Problemlerinin Analizi,
  - Almanya'da Su Geçirimsizliği Uygulaması,
- adlı bildiriler sunulmuştur, bu bildiriler üzerinde tartışmalar yapılmıştır.
- Verilen bildiriler ve tartışmaların ışığında Türkiye'de su geçirimsizliği (Devamı 27 sayfada)

Seminere katılan Orman Yüksek Mühendisleri TSE Laboratuvarlarını gezerken

elektrige hayat veriyoruz

an-ka

Kalitede Güveneceğiniz Kablo

Büyük sorumlulukları vardır, kabloların. Elektrik enerjisi taşımaktan yana.

Günlük hayatın akışı, fabrikaların çalışması, bu güçlü kablolarla gerçekleşir hep. An-Ka değişmeyen kalitesi, standartlarına uygunluğu ile kablo

konusunda güveneceğiniz isimdir.

Fabrika : Eski Edirne asfaltı

No : 34 Gaziosmanpaşa

Tel : 23 44 85

Büro : Okçumusa Cad.

Midilli Sokak No : 2

Bankalar Sarayı Kat 4

Tel : 44 73 07 - 49 01 37

2824 ressam moran

Moran : 381 - Sevk : 50

Standard — 166

TSE Teknik Kurulu 24 Yeni Türk Standardını Kabul Etti

Teknik Kurul, 4.11.1974 Pazartesi günü toplanarak gündemindeki konuları görüşmüştür. İlk kez C Blok üst kattaki salonda yapılan bu toplantıda değiştirme ve gözden geçirme tasarıları yanında 24 yeni standart kabul edilmiştir.

Kabul olunan değiştirme ve gözden geçirme tasarıları şunlardır :

- 1 — TS 1011 Sembol Şekiller 6. Kısım: Değişkenlik, Direnç Örnekleri, Elektron Tüpü ve Doğrultucu (Redresör) Elemanları,
- 2 — TS 975 Sembol Şekiller 7. Kısım: Yarı İletken Elemanlar,
- 3 — TS 1062 Sembol Şekiller 10. Kısım: Anten ve Radyo İstasyonları,
- 4 — TS 1063 Sembol Şekiller 12. Kısım: Frekans Spektrüm Diyagramları
- 5 — TS 1012 Alıcı Antenlerin Önemli Elektriksel Özelliklerini Ölçme Metodları (30 MHz ile 1000 MHz Arasındaki Frekans Bölgesinde Kullanılanlar için)
- 6 — TS 1076 Ferromanyetik Oksit (Ferrit) lerden Yapılmış Anten Çubuklarının Boyutları,
- 7 — TS 674 Kerestelik Karakavak Tomruğu,
- 8 — TS 1064 Sembol Şekiller 13. Kısım: Transmisyon ve Çeşitli Uygulamalar,
- 9 — TS 1069 Et Mamulleri Laboratuvar Muayene Metodları,
- 10 — TS 1725 Akım Şemaları, Kömür Hazırlama Tesisleri için - Genel Prensipler ve Kurallar,
- 11 — TS 697 Yapraklı (Sert) Keresteler (Terimler, Tarifler ve Ölçme Metodları)
- 12 — TS 801 Kayın Kerestesi (Genel Amaçlar İçin)
- 13 — TS 1061 Sembol Şekiller 9. Kısım: Telefon, Telgraf Sistemleri ve Dönüştürücüler (IEC 117-9 ve 9A-9B)

Bu toplantıda ele alınarak Türk Standardı olarak kabul edilen tasarılar ise aşağıda belirtilmiştir :

- 1 — Et ve Et Mamulleri — Rutubet Miktarı Tayini (ISO - 1242)
- 2 — Et ve Et Mamulleri — Toplam Yağ Miktarı Tayini (ISO - 1443)
- 3 — Et ve Et Mamulleri — Serbest Yağ Miktarı Tayini (ISO - 1444)

4 — Et ve Et Mamulleri — Kül Tayini (ISO/R-936)

5 — Et ve Et Mamulleri — Klorür Miktarı Tayini (ISO/R-1841)

6 — Et ve Et Mamulleri — Azot Miktarı Tayini (ISO/R-937)

Et ve Et mamullerinde çeşitli madde tayini ile ilgili bu altı standart, yukarıda anılan TS-1069 ile bir bütünü oluşturmuştur.

7 — Vulkanize Kauçuk (Lâstik) Depolama Kuralları (ISO - 2230)

8 — Boyalar ve Vernikler Nüme Alma (ISO - 1512)

9 — Boyalar ve Vernikler Deneyler İçin Numune Hazırlanması ve Muayeneler (ISO - 1513)

10 — Boyalar ve Vernikler Uçucu ve Uçucu Olmayan Maddelerin Miktarlarının Tayini (ISO - 1515)

11 — Boyalar ve Vernikler Tehlikelilik Sınıflandırmasının Parlama Noktası ile Saptanması Kapalı Kap Metodu (ISO - 1516)

12 — Boyalar ve Vernikler Kapalı Kap Metodu ile Parlama Noktası Tayini (ISO - 1523)

Boyalarla ilgili beş standard da bir bütün olarak ele alınmalıdır. Burada (özellikle 8 inci sıradaki standardda belirtildiği gibi) üzerinde durulan boyalar şunlardır:

Tip A : Tek bir homojen sıvı fazdan oluşan akışkan ürünler (örneğin: vernikler ve tinerler).

Tip B : İki sıvı fazdan oluşan akışkan ürünler (örneğin: emülsiyonlar).

Tip C : Bir veya iki sıvı faz ile birlikte, bir veya daha fazla sayıda katı fazdan oluşan akışkan ürünler. Bu tür ürünler, genellikle boya olarak tanımlanır ve emülsiyon boyaları da içerir.

Tip D : Viskoz ürünler. Bu ürünler, genellikle, bir veya daha fazla sayıda katı faz ile az miktarda bir sıvı fazın karışmaları sonucu oluşur (örneğin: macunlar, mastikalar, sülyen macunlar ve yağ veya vernik içersindeki pigment pastaları). Bu tip aynı zamanda oldukça yüksek viskoziteli reçine esaslı maddeleri de içerir.

Tip : E : Toz halindeki ürünler.

Bu ürünleri kapsayan standartlar, bir boşluğu doldurmuştur.

13 — Benzinde Kurşun Miktarının Volumetrik Kromat Metodu ile Tayini (ISO/2083)

14 — Ham Kauçuk Balyaları Numune Alma (ISO/1795)

15 — Ham Kauçuk ve Kauçuk Lateksi Bakır Miktarı Tayini (ISO/R 1654)

16 — Ham Kauçuk ve Kauçuk Lateksi Mangan Miktarı Tayini (ISO/R 1655)

17 — Ham Doğal Kauçuk ve Doğal Kauçuk Lateksi Azot Miktarı Tayini (ISO/1656)

18 — Katkılı Kauçuklar (Vulkanize edilmiş veya edilmemiş) Bakır Miktarı Tayini (ISO/R 1396)

19 — Katkılı Kauçuklar Mangan Miktarı Tayini (ISO/R 1397)

Bir küme oluşturan kauçuk ve lateks standartları da daha önce kabul edilen standartları bütünlendirmektedir. İthalatımızda önemli yer tutan bu maddeye dönük standard sorunu böylece çözüme daha yaklaşmış olmaktadır.

20 — Taşkömürü Oksijen Miktarı Tayini (ISO/R 1994)

Buradaki ilke, numunenin azot akımı altında 105-110°C da kurutulması ve numunedeki organik maddelerin oksijenden arıtılmış kömür haline piroliz ile dönüştürülmesi: organik bağlı oksijen ve numunede bulunabilecek mineral maddelerden oluşan ve su ile karbon dioksit içeren uçucu ürünlerdeki oksijenin, saf karbon veya platinize karbon ile karbon monoksit dönüşürülmesi: karbon monoksitinin karbon dioksit yükseltgenmesi, karbon dioksit titrimetrik veya gravimetrik bir metodla tayinidir.

21 — Jet Yakıtlarında Naftalin Miktarının Tayini (Ultraviyole Spektrofotometrik Metod).

Bu standart içersinde % 5 den daha çok naftalin, asenaften (acenaphthene ve bu hidkarbonların alkilendirilmiş türevleri bulunmayan ve damıtma sonu sıcaklıkları 315°C un altında olan katıksız jet yakıtlarında (straight run jet fuels) toplam naftalin, asenaften ve bunların alkil türevle-

**Türk sermayesinin
ve Türk işçiliğinin eseri
Anadolumuzun ortasında
yükselen
modern kuruluş**

ergür kablo,

**uygunluk
belgesi ile
daha da güçlü...**

Yüzde yüz Türk sermayesinin,
yüksek Türk işçiliğinin temsilcisi
Ergür Kablo,
Anadolumuzun ortasında
çağdaş teknolojinin
anıti olarak yükselirken,
bakır kablo tüketicilerimize
kaliteli ürün sunmanın
kıvançını taşıyordu.

**Elektrolitik bakırını
Ergür Grubunda
kendî olanaklarıyla üreterek
mamul maliyet ve fiyatını
asgarîye indiren Ergür Kablo,
şimdi TSE uygunluk belgesi ile
daha bir güçlü,
daha bir kıvançlı...**

Kablo çeşitlerimiz :

NV (NYA)
NV-a (NYA)
FVV-n (NYMHYrd)
NVV-r (NYIFY)
TRn-TRY
NVV (NYM)
YVV (NYY)
YVSV (NYFY)
YVMV (NYCY)

**ERGÜR
KABLO**

VE BAKIR SAN. AŞ.

Okcu Musa cad. tezgül iş hanı no.2 kat 1-2 Karaköy İst. tel. 44 2641-45 3237

FABRİKA : Sanayi sitesi 665. sok. no. 2-12 Denizli tel. 3024-25-56

AVANSTÜR

Standard — 167

ri konsantrasyonunun ultraviyole spektrofotometrik metod ile tayinini kapsar. Bu metodla, jet yakıtları içerisinde bulunan en yüksek naftalin miktarı elde edilir.

22 — Yeni ve Kullanılmış Petrol Ürünlerinden Klor Tayini (Bomba Metodu)

Bu standard, yağlama yağlarında ve greslerde (yeni ve kullanılmış yağlama yağları ile içlerinde katkı maddeleri bulunan greslerde) 0,1 - 50,0 arasındaki klor miktarını kapsamakta; bu oranlar dışındaki klor ile klordan ayrı olarak bulunan halojenlerin tayinini kapsamamaktadır.

23 — Yağlama Yağlarında ve Yağları Katkı Maddelerinde Fosfor Tayini Metodu,

Bu standard, kullanılmamış yağlama yağlarında, yağlama yağları katkı maddelerinde ve bunların konsantrasyonlarında fosfor miktarının tayini metodunu kapsar. Deney sırasında bütün fosfor bileşikleri oksidasyon yoluyla kantitatif olarak sulu ortofosfat iyonu çözeltisine dönüştürüldüklerinden, uygulanan deney metodu fosfor bileşiğinin tipine (örneğin 3 veya 5 değerli fosfor bileşikleri, fosfinler, fosfatlar, fosfonatlar, fosforlu sülfürler gibi) bağlı olarak sınırlandırılmamıştır.

24 — Uçak Yakıtlarında Donma Noktası Tayini Metodu.

Donma noktası, yakıt soğutulduğunda oluşan hidrokarbon kristallerinin yakıt ısıtıldığında kayboldukları sıcaklıktır.

Bu standard, uçak motor ve türbinlerinde kullanılan yakıtın uçak yerde veya havada iken karşılaşılabileceği herhangi bir sıcaklıkta pistonlu ve türbinli motorlarda kullanılan yakıtın içinde oluşan katı maddelerin (hidrokarbon kristalleri) gözlenmesi metodunu kapsar.

Diğer sıvı petrol ürünleri içinde oluşan katı maddelerin gözlenmesi metodunu kapsamaz.

Bursa toplantısında konuşmacılar. Soldan sağa: T. Berkün, A. Hiçsönmez, K. Alptemoçin, Dr. Z. Hatipoğlu ve Ü. Özeken

TSE'nin İşbirliği İle Bursa'da Standardlaştırma Konulu Bir Seminer Yapıldı

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ve Türk Standardları Enstitüsü'nün işbirliği ile, 8 Kasım, 1974 günü Bursa'da standardlaştırma konularının ele alındığı bir seminer yapılmıştır.

Ticaret ve Sanayi Odası'nın Meclis Salonunda düzenlenen seminer'de, açış konuşmasını Vali Sedat Tolga yapmış; Bursa'daki kamu kuruluşlarının ve özel sektörün temsilcileri hazır bulunmuşlardır. Açılıştaki ikinci konuşmayı Oda Başkanı Selâhattin Aktar yaptıktan sonra programa geçilmiş ve ilk bildiri, Yük. Mühendis Kurtcebe Alptemoçin tarafından, «Standardların Tarihçesi ve Genel Anlamda Standardlaştırmanın Önemi» konusunda sunulmuştur. Toplantıda, Türk Standardları Enstitüsü'nü temsil eden Taner Berkün'ün, «Dünya'

da ve Türkiye'de Standard Çalışmaları ve TSE'nin Tarihçesi» konulu bildirisinden sonra sırasıyla, Bursa İ.T.İ.A. Öğretim Üyelerinden Dr. Zeyyat Hatipoğlu, «Üretim Kontrolünde Standardlaştırmanın Önemi ve Rolü»; Yük. Müh. Akdeniz Hiçsönmez, «Mühendislik Hizmetleri Açısından Standardlaştırmanın Önemi»; Halil Öztunçay, «Tekstil Sanayiinde Standardlaştırma» ve Üner Özeken, «İpekli Sanayiinde Standardlaştırma» konulu bildirimlerini sunmuşlardır.

Konuşmalardan sonra, davetlilerce sorulan çeşitli sorular, TSE Temsilcisi Taner Berkün tarafından cevaplandırılmıştır.

İlgi ile izlenen bu toplantı vesilesiyle davetlilere TSE'nin çeşitli yayınları ve broşürleri de dağıtılmıştır.

Seminerden bir görünüş

ilk garantili

fluoresant l mba
balastı

HEICO'dur

aydınlatma
**bizim
isimiz..**

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU
Bankalar,
Yanıkkaşı Sk. No. 36-38
Karaköy - İSTANBUL
Telefon : 498938

Standard — 168

TSE Hazırlık Gruplarında

A — YENİ KURULAN VE ÇALIŞMAYA BAŞLAYAN TEKNİK KOMİTELER

- Üç Fazlı Kısa Devreli (Sincap Kafesli) İndüksiyon Motor Boyutları,
- Üç Fazlı Kısa Devreli (Sincap Kafesli) İndüksiyon Motorları,
- Bir Fazlı İndüksiyon Motorları,
- Piyoelektrik Süzgeçleri (Piezoelectric filters (IEC - 368),
- Basma Devreler İçin Terimler ve Tanımlar (IEC - 194),
- Elektrik ve Manyetik Devrelere İlişkin Tanımlar (IEC - 375),
- Alternatif Akım Ölçü Aygıtları İçin Semboller (IEC - 387),
- Yarıiletken Öğeler ve Tümleşik Devrelere İlişkin Harf Sembelleri (IEC - 148),
- Manyetik Bant Kayıt ve Kopya Sistemleri (IEC - 94),
- Ticarî Bant Kaydedicileri İçin ve Özel Amaçlarla Kullanılacak Kasetler, Boyutlar ve Özellikler (IEC - 94/A),
- Kireç Kaymağı,
- Donyağı,
- Glikoz,
- Buhar Kazanları İçin Deney ve Kabul Metotları,
- TS 6 «Musluklar (Su Tesisatı İçin)» (revizyon),
- TS 549 «Demirden Başka Metalden Yapılan Geri tepme Valfleri» (revizyon),
- TS 579 «Kalorifer Radyatörleri için Valfler ve Ekleme Parçaları» (revizyon),
- Yağlama Düzenleri (Gresle),
- TS 1228 «Çektirmeler (Çekme Halatları)» (revizyon),
- Hidrolik Krikolar,
- Çöp Bacaları Esasları,
- Duman Bacaları Esasları,
- Okul Defterleri,
- Reçel (Ayva, Çilek, Vişne, Kayısı),
- Tuzlu Balık,
- Dondurulmuş ve Tuzlanmış Hamsi,
- Konsantre Safra,
- Rendering Yağları,
- Hazır Çorbalar (Tarhana, Domates, Bezelye, Mercimek),
- Hegzan,

- Etilen Oksit,
- Mutlak Etil Alkol,
- Demiryolu Rayları,

B — HAZIRLIK GRUBUNDA İNCELENMEKTE OLAN TASARILAR

- Şönt İndüktans Bobinleri,
- TS 58 «Floresan Lamba Balastları» (revizyon),
- Radyo Frekans Kabloları (IEC - 96),
- Karpit,
- Türk Kırmızısı Yağı,
- Motorlu Taşıtların Karayolu Yakıt Tüketimi Tâyini,
- Kayaçların Tek Eksenli Basma Dayanımlarının Tâyini,
- Kayaçların Elâstik Modüllerinin Tek Eksenli Basma Metodu İle Tâyini,
- Kayaçların Çekme Dayanımlarının Tâyini
- Kayaçların Üç Eksenli Basma Dayanımlarının Tâyini,
- Kabul Sırasında Yapılan Ölçüler Metoduyla Muayene,
- Kabul Sırasında Yapılan Nitel Özellikler Metodu İle Muayene,
- İğne Yapraklı Ağaç Fidanları,
- Odunlifu ve Yonga Levhaları (Terimler, Tarifler ve Ölçme Metotları),
- TS 73 «Ahşap Parkeler» (revizyon),
- TS 200 «Mozaik Ahşap Parkeler» (revizyon),
- Kontrplâk ve Ahşap Kaplama Levhaları (Terimler, Tarifler ve Ölçme Metotları),
- TS 263 «Pamuktan Yapılmış Tek Kat Penye Çözümlü İpliği» (tadil),
- TS 606 «Dikiş, Nakış ve Dantel İplikleri» (tadil),
- Peynir Mayası,

C — BİRİNCİ MÜTALAYA GÖNDERİLEN TASARILAR

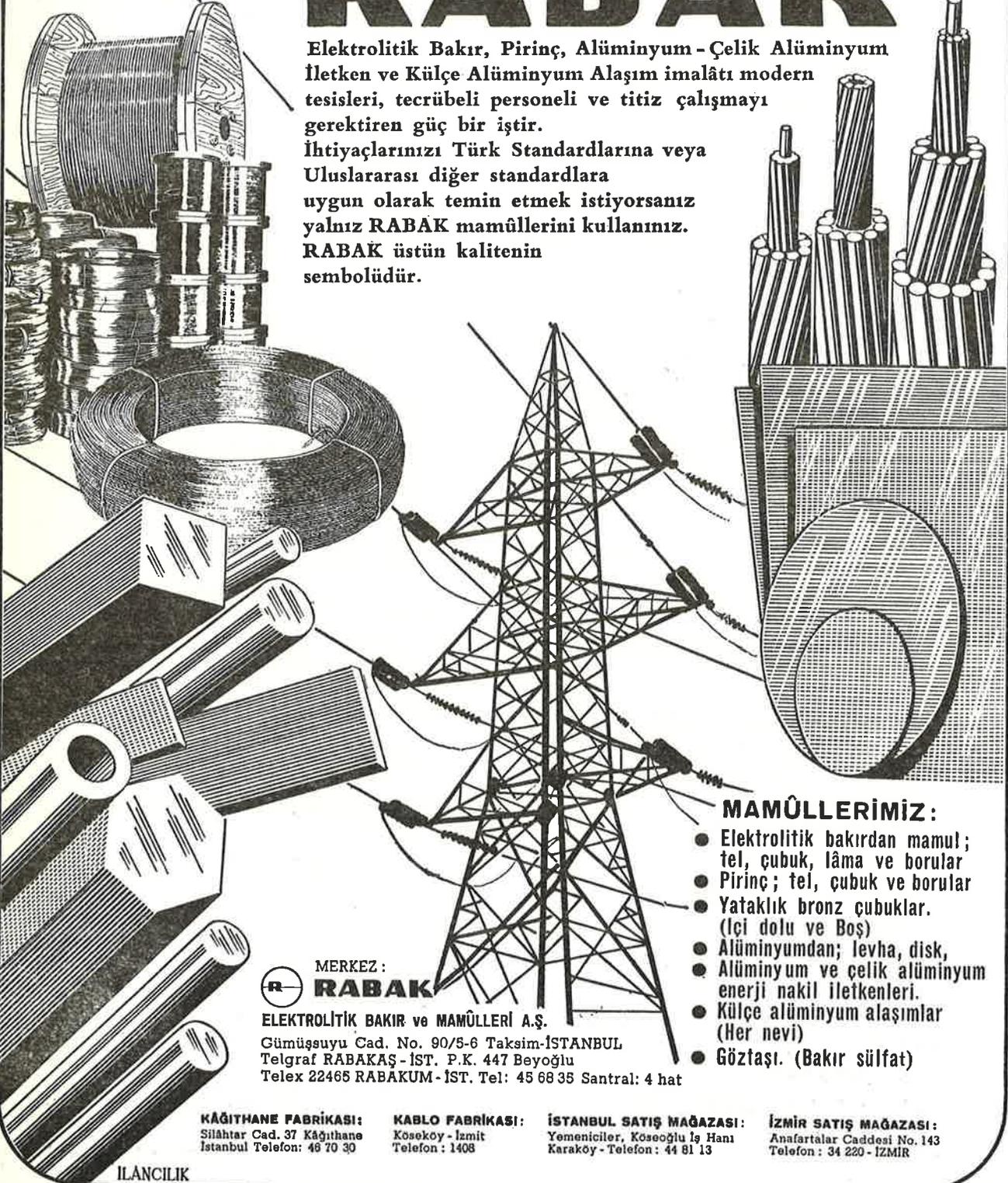
- Yağmur Suyu Izgara Bacaları ve Beton Baca Bilezikleri,
- Prefabrik Ahşap Kapılar,
- Kanalizasyon Bacaları İçin Beton Bilezikler,
- Potasyum Bikromat,
- Borik Asit,
- Bakır Alaşımlarının Kimyasal Analiz Metotları, Manganlı Bronzlar - Mangan Miktarı Tâyini,
- TS 199 «Emniyet Kemerleri» (revizyon),
- Karayolu Taşıtları (Otomobiller İçin Dış Koruma) (ISO/R 2958),

(Devamı 26. Sayfada)

ELEKTROLİTİK BAKIR ve ALÜMİNYUM MAMÜLLERİ İMALİNDE TEK İSİM RABAK

Elektrolitik Bakır, Pirinç, Alüminyum - Çelik Alüminyum İletken ve Külçe Alüminyum Alaşım imalatı modern tesisleri, tecrübeli personeli ve titiz çalışmayı gerektiren güç bir iştir. İhtiyaçlarınızı Türk Standardlarına veya Uluslararası diğer standartlara uygun olarak temin etmek istiyorsanız yalnız RABAK mamüllerini kullanınız. RABAK üstün kalitenin sembolüdür.

MAMÜLLERİMİZ:

- Elektrolitik bakırdan mamul; tel, çubuk, lâma ve borular
- Pirinç; tel, çubuk ve borular
- Yataklık bronz çubuklar. (İçi dolu ve Boş)
- Alüminyumdan; levha, disk,
- Alüminyum ve çelik alüminyum enerji nakil iletkenleri.
- Külçe alüminyum alaşımlar (Her nevi)
- Göztaşı. (Bakır sülfat)

MERKEZ:

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÜLLERİ A.Ş.

Gümüşsuyu Cad. No. 90/5-6 Taksim-İSTANBUL

Telgraf RABAKAŞ - İST. P.K. 447 Beyoğlu

Telex 22465 RABAKUM - İST. Tel: 45 68 35 Santral: 4 hat

KÂĞITHANE FABRİKASI:

Silâhtar Cad. 37 Kâğıthane
İstanbul Telefon: 46 70 30

KABLO FABRİKASI:

Köseköy - İzmit
Telefon: 1408

İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI:

Yemeniciler, Köseoğlu İş Hanı
Karaköy - Telefon: 44 81 13

İZMİR SATIŞ MAĞAZASI:

Anafartalar Caddesi No. 143
Telefon: 34 220 - İZMİR

ILANCIKLIK

YENİ Standardlar

- I -

ÇAY MUAYENE METOTLARI STANDARDLARI

Arıçtan TÖNÜK
Ziraat Yük. Müh.

TSE Ziraat Hazırlık Grubu, çay standardlarının hazırlanmasına bir adım olmak üzere, Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtının (ISO) kabul ettiği Çay Muayene Metotları ile ilgili sekiz adet standardı dilimize çevirmiş ve Türk Standardı olarak yayınlamıştır.

Çay, **Theaceae** familyasının **Camellia** cinsinin **Camellia sinensis L.** türüne giren, bodur, çalı şeklinde, dallanma kabiliyeti yüksek, her zaman yeşil kalan ağaçcıkların yapraklarından oluşan bir bitkidir. Kireçsiz, asitsiz toprakları, sıcak ve nemli iklimleri seven çay, tohumla veya vejetatif olarak üretilir. 100 yaşına kadar yaşayan çay bitkisi, 4 yaşından itibaren mahsul vermeye başlar, 8 yaşında normal mahsul çağına girer ve 4-8 yılda bir budanmak şartı ile 70 yaşına kadar devamlı olarak mahsul verir. Yaprakları açık veva kovu vesil renkte, oval, uzunca kenarları dişli, üst yüzeyi parlak veya mat; alt yüzeyi tüylüdür.

Çayın menşei tam olarak bilinmemektedir. İlk defa Güneydoğu Asya'da; Güneybatı Çin, Kuzeydoğu Hindistan, Burma, Siam ve Hindic'in'de yetiştiği ifade edilmektedir. Çayın Türkiye'ye girişi 1924 yılına raslar. Yıllık kuru çay üretimi 30.000 ton, ekim alanı 25.000 hektar, üretici sayısı ise 100.000 kadardır. Ülkemizde çay ziraatında en önemli rolü Rize ili oynamakta ve onu Trabzon ve Artvin illeri izlemektedir. Yaş ve kuru çay yapra-

ğının kimyasal yapısı, ortalama olarak, aşağıda sunulmuştur :

Maddeler	Yaş		Kuru	
	Yaprak	% g	Çay	% g
Polyphenol	22	12		
Kafein	4	4		
Protein	29	29		
Kül	5,5	5,5		
Selüloz	33	33		
Zamklı maddeler	3	2		
Şekerler	1	1,5		
Nişasta	0,4	0,2		
Klorofil pigmentleri	1,5	1		
Eteri yağlar	yok	eseri		

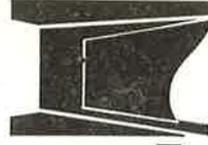
Çay yaprakları bitkinin gelişme devresi olan sürgün dönemi boyunca toplanır. Türkiye'de Mayıs-Kasım arası yedi ay süren bu dönem boyunca on toplama yapılır. Tepe tomurcuğu ile ilk iki - üç yaprağın toplanmasına özellikle dikkat edilir. Fabrikaya gelen yaş yapraklar, önce soldurma işlemine tabi tutulurlar. Soldurulmuş yaprakların yaprak hücrelerini parçalayacak hücre öz suyunu dışarı çıkarıp, hücre öz suyu içinde bulunan fermentasyona elverişli maddelerin hava ile temasını sağlamak üzere kıvrırma işlemi uygulanır. Kıvrılan yapraklar, 26°C ve % 95 rutubetli fermentasyon dairesinde 2-3 saat kadar fermentasyona bırakılır. Böylece çayda kalite, aroma, renk, lezzet, çesni ve koku meydana gelir. Fermentasyon sonucu, fermentasyonun durdurulması amacı ile çaylar kurutma işlemine tabi tutulurlar. Fırından çıkarılan çaylar soğutulduktan sonra tasnif dairesinde değişik inceliklerde muhtelif eleklere elenerek iri-

liklerine göre tiplere ayrılır ve çeşitli adlar altında harmanlanarak ambarlanır.

Uluslararası standartlardan çeviri yolu ile hazırlanan ve TSE Teknik Kurulunun 10 Nisan 1974 tarihli toplantısında görüşülerek kabul edilen sekiz adet Çay Muayene Metotları ile ilgili standartlar; **TS 1561 Çay - Öğütülmüş Numunenin Hazırlanması ve İçindeki Kurumadde Miktarının Tayini**, **TS 1562 Çay - 103°C da Ağırlık Kaybı Tayini**, **TS 1563 Çay - Su Ekstraktının Tayini**, **TS 1564 Çay - Toplam Kül Miktarının Tayini**, **TS 1565 Çay - Suda Çözünmeyen Kül Tayini**, **TS 1566 Çay - Asitte Çözünmeyen Kül**, **TS 1567 Çay - Suda Çözünen Külde Alkalilik Tayini**, **TS 1568 Çaydan Numune Alma - Bölüm — I — Büyük Ambalajlardan Numune Almadır.**

Her standardda, metodun tarihi ve kapsamı verilmekte, deneylerde kullanılacak olan cihaz ve reaktifler sayılmakta ve tayin, ayrıntıları ile anlatılmaktadır. Standartların «Hesaplama ve Sonuçların Gösterilmesi» bölümünde, deney sonuçlarının hesapları sırasında kullanılan formüller ile tekrarlanabilirlik değerleri verilmektedir. Standartlar, Deney raporunda yer alması istenilen bilgiler ile son bulmaktadır.

Çay standardının hazırlanmasına bir adım olmak üzere hazırlanan bu standartların kabulü ile vavımını memnurlukla karşılıyor ve ilgililer için yararlı olmasını diliyoruz.

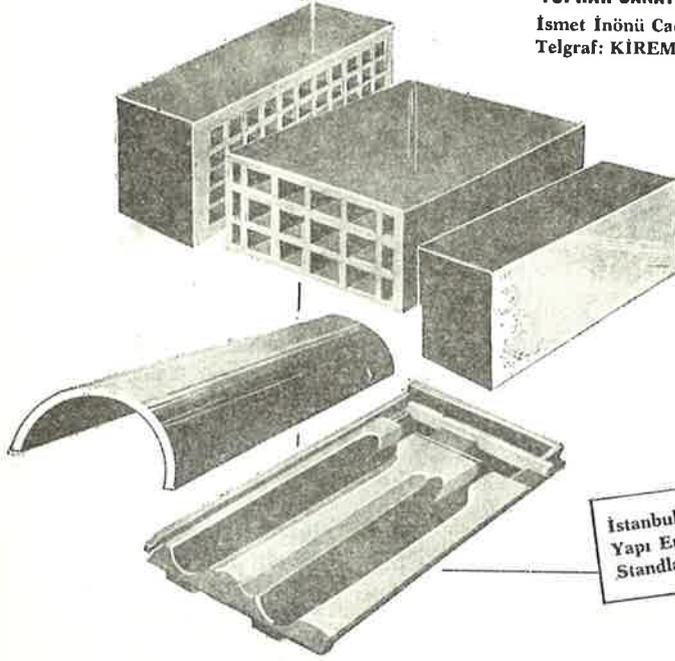

KILIÇOĞLU

TOPRAK SANAYİ ve TİCARETİ A.Ş.

İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir

Telgraf: KİREMİT - Eskişehir P. K. 7

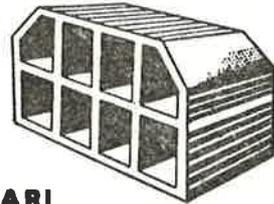

**KİREMİT
TUĞLA
ATEŞ TUĞLASI**

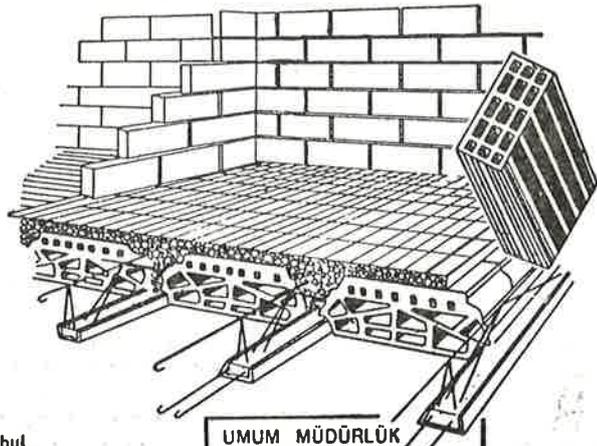
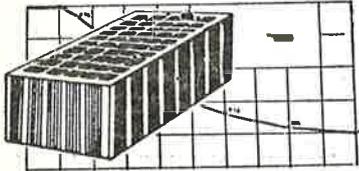
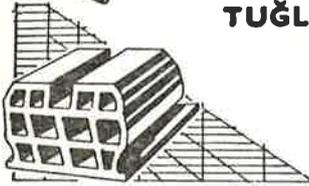
50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamullerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerine her türlü hizmetti sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

Istanbul, İzmir ve Ankara
Yapı Endüstri Merkezlerindeki
Standlarımızı görünüz.

Standard — 174

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

İSTANBUL

SATIŞ ŞUBELERİ:

Meclisi Mebusan Cad. Arhan - Salıpazarı - İstanbul

☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY

MühürdarFuat Bey Sokak Talas Is Hanı kat 1

Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK

Meclisi Mebusan Cad. Arhan

Salıpazarı - İstanbul

☎ : 45 50 00

Standard — 175

Orman Ürünleri İle İlgili 3 Standard Revize Edildi

Faruk ÖZDEN
Orman Yük. Müh.

Orman ürünleri standartlarından üç tanesi daha revize edilmiş ve Türk Standardı olarak kabul edilmiş bulunuyor. Bunlardan birisi ana ürünlerden «Kerestelik Kavak Tomruğu», diğeri bir mamul standardı olan «Kayın Kerestesi», bir başkası ise metod standartlarımızdan «Yapraklı Keresteler - Terimler, Tarifeler ve Ölçme Metodları» standardıdır.

1 — Kerestelik Kavak Tomruğu Standardı (TS 674), basılı mevcudu bitmiş olduğu için, yeniden basılmadan önce revizyona alınmıştır. Bu durum, Türkiye'de kavakçılık alanında oluşan bir gelişimin sonucudur. Ormanların dışında çok, hem de çabuk odun yetiştirme bilinci halkımız arasında artık yerleşmiş, birçok kavak yetiştiricileri üretime girişmişler, amaçlarına ulaşmışlar, ürünlerini pazarlama aşamasına gelmişler, bu aşamalarda standardın yararına inanmışlar ve basılı standardı satın alarak tüketmişlerdir.

Kavak odunu dünyada, daha çok levha mamulleri, kibrit, odun hamuru ve ambalaj imalatı dallarında kullanılmaktadır. Fakat halkımız kavak odunundan kereste yapımında da yararlanır. Ormanı az olan bölgelerde, gerek yuvarlak yapı odunu olarak, gerekse biçilmiş kereste olarak yararlanılması, eski bir alışkanlığımızdır. İhtiyacı karşılamak, ormanlarımızda yetişen kavak ağaçlarının değerlendirilmesinde yardımcı olmak amacıyla kerestelik ve kibritlik kavak tomruğu standartları dünyada ilk defa Türk Standardları Enstitüsünde hazırlanmıştır.

Kerestelik kavak tomruğu standardının revizyonu sırasında, uygu-

lamada görülen aksaklıklar gözönünde tutulmuş, standard hazırlama yöntemlerinde son gelişmelere uyularak eskisine göre daha geliştirilmiş bir standard ortaya çıkmıştır.

2 — Kayın kerestesi standardı (TS 801), 1969 yılında kabul edilmiş, çok kullanılan, bu nedenle de üzerinde çok tartışılmış, eksiklikleri belirgin olarak ortaya çıkmış, standartlarımızdan birisi idi. Türkiye'de kayın kerestesi üretiminin yarısı kamu kesimi tarafından gerçekleştirmektedir. Kamu kesiminde önemle uygulanması, standardın geliştirilmesinde büyük ölçüde yardımcı olmuştur. Uygulamada ortaya çıkan yenilikler karşısında standardın revize edilmesi kaçınılmaz hale gelmiş bulunmaktaydı.

Revizyon sırasında standardın, bir genel amaçlar için kullanılacak standard haline getirilmesi gereği ortaya çıkmış ve kayın parkelikler standardından çıkartılmıştır. Kayın parkeliklerin, meşe parkeliklerle birlikte ayrı bir standard olarak hazırlanması programa alınmış ve tasarı teknik komitesinde hazırlanmıştır.

Kayın kerestenin yaş, yarı kuru ve kuru olarak piyasaya arz edilmesi olanağı sağlanmış, ancak alıcı ve satıcı arasında boyutlar yönünden herhangi bir anlaşmazlık çıkmasını önlemek amacıyla çekme oranları standardda verilmiş ve satıcının beyanda bulunması esası getirilmiştir. Standardın hemen her bölümünde, son gelişmelere paralel olarak düzenlemeler yapılmıştır.

3 — Kereste standartları hazırlanırken, birçok terimlere ve ölç-

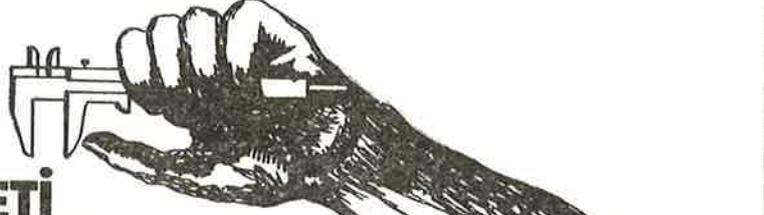
me metodlarına ihtiyaç duyuluyor ve bunlar madde standardı olmasına rağmen kereste standartları içerisinde veriliyordu. Giderek artan ihtiyaç karşısında TS 697 acele olarak hazırlandı. Bu standard sert kerestelerle ilgili tarifleri ve ölçme metodlarını kapsıyordu. 1969 yılında kabul edilen bu standard sert kereste konusunda bir örneklik sağladı, tekrarları önledi. Diğer taraftan ISO/TC 55 komitesinin bu konudaki çalışmaları ilerledi ve büyük gelişmeler gösterdi. Komitenin çalışmaları yakından izlendi ve yumuşak kereste ile ilgili terimler tarifler şu ölçme metodları için 1485 numaralı standard Şubat 1974 tarihinde hazırlanarak kabul edildi. Yumuşak kerestelere paralel olması gereken sert kerestelerle ilgili tarifler ve ölçme metodları (TS 697) bu defa geride kalmış oldu. Bu durumda kereste standartları manzumesinde husule gelen uyumsuzluğun giderilmesine ve boşluğun doldurulmasına gerek duyuldu. TS 697 bu amaçla revize edilerek, kabul edilmiş bulunmaktadır.

Yapraklı (Sert) Keresteler - Terimler, Tarifler ve Ölçme Metodları Standardı (TS 697), sert kerestelerin biçimi, rutubeti, boyutları ile ilgili terimleri ve ölçme metodlarını verdiği gibi sert kereste kurlarının tariflerini ve bunların ölçülmesine ait metodları da getirmektedir. Kereste standartları bu standardla bütünleştiği ve birlikte kullanıldığı takdirde hiçbir kavram karışıklığı ile karşılaşılacaktır.

Revize edilen her üç standardın da bu alanda çalışanlara yararlı olmasını dilerim.

EMNİYETİ

SERT PVC

TEMİZ SU BORULARI

**PİS SU BORULARI
VE EK PARÇALARI**

YAĞMURLAMA TESİSLERİ

PILSA

PLASTİK SANAYİ A. Ş.

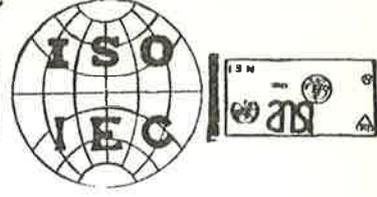

ADANA ☎ :11262 46322 TELG. : PILSA P. K. : 87 * TELEKS : 58 PILSA - ADANA

IRTIBAT OFİSLERİ : ANKARA ☎ 17 60 07 - 17 60 15 - İSTANBUL ☎ 27 28 37 - 27 13 19 - İZMİR ☎ 35093 - 22262

Standard — 170

Standard Dünyasından Haberler

IEC'nin

Yeni Başkanı

Dr. V. I. POPKOV

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) nun, Eylül ayında Bükreş'te yapılan Konsey toplantısında, Başkanlığa, 3 yıl için Sovyet Rusya'dan Dr. V. I. Popkov seçilmiştir.

Görevine başlayan yeni IEC Başkanını aşağıda tanıtıyoruz :

1908'de Moskova'da dünya ya gelen Dr. Popkov, 1930 yılında Moskova Güç Mühendisliği Enstitüsünden elektrik mühendisi olarak mezun olmuş ve bunu izleyen iki yıllık süre içinde Ukrayna'daki demir ve çelik fabrikalarının elektrik üretim projesinde çalışmış; 1932 - 1936 yılları arasında Moskova'da Elektroteknik Enstitü Birliğinde araştırmacı olarak görev yapmıştır.

Dr. Popkov, 1948'de hazır olduğu «Korona Altında Elektrik Alanı ve Düz Akımlı Transmisyon Hatları ile ilgili İki Kutuplu Korona Teorisi» tezi kabul olunarak, Teknik Bilimler Doktoru olmuştur.

1953'te S. S. C. B. Fen Akademisi'nin muhabir üyesi olan Dr. Popkov 1966'da bu Akademisi'nin asil üyeliğine getirilmiştir.

1965 yılında kendisine ve maiyetindeki personele, geliştirdikleri yünlü elektrik transmisyon hatları üzerindeki korona kayıplarının ölçülmesi ile ilgili yeni bir yöntem dolayısıyla S. S. C. B. Fen Akademisi'nin Iablotchkov ödülü verilmiştir.

S. S. C. B. Fen Akademisi Üyesi Dr. V. I. Popkov Moskova'da Krzhizhanovsky Güç Araştırma Enstitüsü Yüksek Gerilim Laboratuvarı Başkanı; S. S. C. B. Fen Akademisi'nin Fiziksel ve Teknik Enerji Sorunları Departmanı Başkan Vekili ve bu Departmanın yayımlandığı «Enerji ve Nakliye» adlı derginin başyazarıdır.

1959 yılında «Zannie» (Bilgi) Dernekler Birliği Başkan Vekilliğine seçilen Dr. Popkov, halen bu görevini sürdürmektedir.

1963 yılından itibaren IEC toplantılarına katılan S. S. C. B. ulusal komitesine başkanlık eden Dr. Popkov, 1965'te IEC'nin 42 No.lu (Yüksek Gerilim Test Tekniği) Teknik Komitesi Başkanlığına atanmıştır.

Diğer birçok ülkede de yayımlanmış 80 kadar bilimsel bildirisi vardır.

ARNAVUTLUK

ve

KAMERON

ISO'ya ÜYE OLDU

Arnavutluk Ulusal Standardlar Kurumu (BSA) nun asil ve Kamerun Endüstri Müdürlüğü (Standardlaştırma Servisi) nün muhabir üye olarak kabul edilmeleriyle toplam ISO üye sayısı (62 asil, 15 muhabir üye olmak üzere) 77'ye yükselmiş bulunuyor.

Tarımın başta geldiği Arnavutluk ekonomisinde kimya, metalürji ve mühendislik alanlarında henüz gelişmeler olmakta; maden cevherleri, ham petrol bitüm, pamuk tekstil, tütün ve kereste başlıca ihraç ürünlerini oluşturmaktadır.

Kameron nüfusunun yaklaşık olarak % 90'ı, başlıca kakao, kahve, muz, pamuk, fıstık, kauçuk ve canlı hayvan gibi tarımsal ürünlerle ilgilenmektedir.

ISO Merkezinde Görev Değişiklikleri

ISO'nun Cenevre'deki Merkezinde, yeni faaliyete geçen «Gelişmekte Olan Ülkeler Birimi» dolayısıyla, üst kademe yöneticilerde bazı görev değişiklikleri olmuştur. Genel Sekreter Yardımcılarından M. Rozer Marechal, 1 Ocak 1975'ten itibaren Genel Sekreterin Özel Danışmanlığına atanmış; öteden beri M. Marechal tarafından yönetilen baskı ve satış çalışmaları da, diğer Genel Sekreter Yardımcısı Mr. R. Middleton'un sorumluluğuna verilmiştir.

Daha önce ISO'da çalışırken, bir süre UNIDO'dan görev alan Mr. Schmied, tekrar ISO'ya dönmüş ve yeni kurulları «Gelişme Programı ve Özel Çalışmalar» bölümünün müdürlüğüne getirilmiştir.

Elektrik diređi, gemi, elik kpr,
prefabrike evler, akaryakıt tankları, buzdolabı,
Çamařır makinesi vs...vs...

PROFİLO'nun profili

1. Elektrikli ev eşyaları fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve elik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresr fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip araştırma ve geliştirme merkezi
8. IBM servisi

PROFİLO

ŐANAYI ve TİCARET A.Ő.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Telg: Profilode, P.K. 98 Beyoğlu

Standard ve Kalite Kontrolü

Modern fabrikalar, mamullerinin kusursuz ve alıcının isterlerine uygun olduğu izlenimini vermek amacıyla, usulen birer denetleme ve kalite kontrolü programı uygulamaktadırlar.

Özel bazı durumlar dışında yapılan denetleme masrafı malın maliyetini de etkileyeceğinden, % 100 denetleme hesaba elverişli bir yöntem değildir. Pratikte, malın belirli bir oranda kontrolunda bazı olasılıklar da hesaba alınmak suretiyle rizikolar makul bir maliyet esasına göre kabul edilebilir bir düzeye indirilebilir.

Bugün artık kalite kontrolü, bazı bilimsel ilkelere dayanmakta ve çeşitli durumlara karşı bir tedbir olarak çeşitli istatistiksel tablo ve yöntemler bulunmaktadır.

Kalite isterleri bir malın niteliğinin ve kullanılacağı amaca bağlıdır. Kuşkusuz, bir aparatın uçağın düşmesine neden olabilecek bir kusurun bulunması, yemek pişirmek için kullanılacak araçtaki küçük bir kusurun bulunmasından çok daha büyük bir önem taşır.

İstatistiksel yöntemlerin uygulanması ile ilgili uluslararası standardlaştırılmadan sorumlu ISO Teknik Komitesi (ISO/TC 69), numune alma kuralları ve niteliklere göre denetleme tabloları ile ilgili yeni bir ISO Uluslararası Standardını kabul etmiş bulunmaktadır.

Bu standard (ISO 2859), maliyeti düşürmek, kalite kontrolü ve denetlemenin verimini geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

RCD Endüstri ve Standardizasyon Komitesi İslâmabad'da Toplandı

Kalkınma için Bölgesel İşbirliği (RCD) Teşkilâtının Endüstri ve Standardizasyon Komitesi 23-26 Kasım 1974 tarihleri arasında Pakistan'ın merkezi İslâmabad'da 18 inci toplantısını yapmıştır.

Devlet Planlama Teşkilâtı'ndan Nuri Özgöker'in Başkanlığındaki Türk Heyeti, Maliye Bakanlığında Ahmet Güresin, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden Muhittin Gürbüz ile Türk Standardları Enstitüsü'nün temsilen Genel Sekreter Velid İsfendiyar'dan oluşmaktaydı.

İran heyeti, Sanayi ve Maadin Bakanlığı Genel Direktörü Amanullah Bardai'nin Başkanlığında toplantıya katılmıştı.

Toplantıya, Pakistan heyeti başkanı Jawaid Ahmet Mirza başkanlık etmiştir.

24 ana maddeyi içeren gündemde ayrıca 45 tali konuda yer almakta idi. Bu nedenle toplantılar geç saatlere kadar devam etmiş ve ancak 26 Kasım Salı günü saat 12.00 de sona ermiştir.

Gündemde yalnız 1 madde olarak yer alan standardizasyon, gerçekte uzun görüşmelere yol açan konuları kapsamakta idi.

Standardizasyon üzerindeki çalışmalarda, RCD üye ülkelerinin uluslararası birimler (SI) sistemini kullanmaları hususu tavsiye edilmekteydi. Bu defa Pakistan'ın ek bir kanun ile ülkede SI sisteminin uygulanmasını kabul ettiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Standardizasyon çalışmalarında büyük bir olay olarak nitelendirilebileceğimiz bu durum üzerine İran ve Türkiye Delegeleri tebriklerini ve başarı dileklerini sunmuşlardır.

Yapılan görüşmelerde alınan karar gereğince, RCD ülkeleri arasında alışverişe konu olan malla-

rın, RCD standardlarına veya üzerinde anlaşmaya varılan standartlara uygunluğunu bildiren sertifikayı Standard Enstitüleri verecek ve böylece herhangi bir ticari mevzuatta malın kalitesini bildirir ayrı bir belgeye ihtiyaç kalmıyacaktır.

RCD ülkeleri arasında ticareti teşvik edici nitelik taşıyan bu uygulamaya ek olarak, her üç ülke Standard Enstitülerinin mecburi yürürlüğe giren standartlar hakkında birbirlerine bilgi vermeleri hususu da alınan kararlar arasındadır.

Şimdiye kadar kabul edilen 14 RCD standardından başka 10 standard daha kabul edilmiş ve böylece RCD standartları toplam 24'e ulaşmıştır.

Bundan 10 yıl önce, 1964 yılının Kasım ayında ISO Genel Kurulu Toplantıları dolayısıyla Hindistan'ın Yeni Delhi şehrinde bulunan İran, Pakistan ve Türk Standard Enstitüleri yetkilileri, TSE Başkanı Faruk Sünter'in girişimi ve her üç ülkenin elçilerinin de katılımı ile Türkiye Büyükelçiliğinde toplanmışlar ve RCD bünyesinde standardizasyon konusunda önemli kararlar almışlardır.

Bu tarihten itibaren yapılan sürekli çalışmalar sonunda, önemli ilerlemeler kaydedildi. Nitekim, Pakistan'da kabul edilen SI sistemi ile ilgili ek kanun, bu çabaların en olumlu bir sonucu olarak nitelendirilebilir.

Bu işbirliği, RCD'nin iç bünyesinde kalmamış; uluslararası standardizasyon çalışmalarında da geniş çapta işbirliği yapılarak ortak çıkarların korunmasını sağlamıştır.

1974

TÜRK STANDARDLARI KATALOĞU

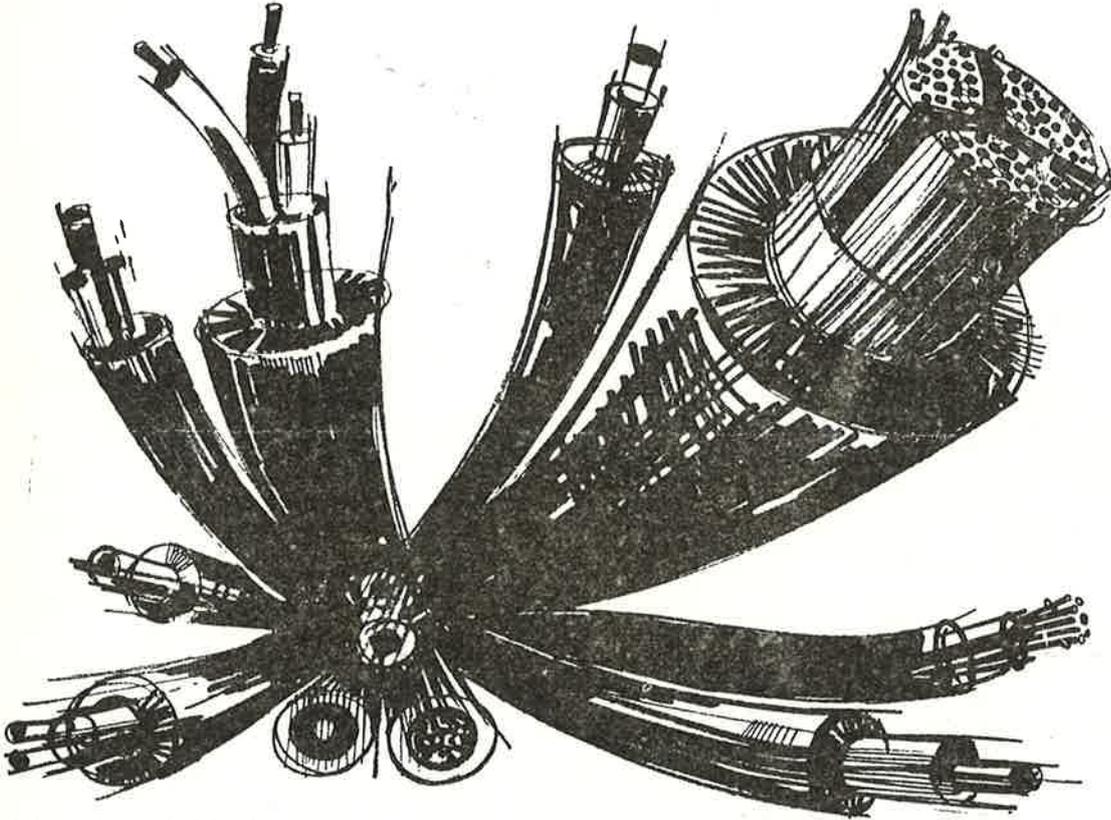
Yayımlandı

— ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR —

İsteme Adresi

Türk Standardları Enstitüsü - Necatibey Caddesi, 112 Bakanlıklar — ANKARA

1000 Volt veya 15000 Volt? Türk Siemens protodur kabloları

1965 yılından beri Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve uluslararası normlara uygun 1 ilâ 15 kV'luk yeraltı ve sualtı Protodur kabloları ve her cins Protodur izole iletkenler imâl etmekteyiz.

Uzmanlarımız tesislerinizin teknik yönden kusursuz ve ekonomik olmasını teminen, her türlü yardım ve tavsiyelerde bulunmak üzere emirlerinizi beklemektedirler.

Siemens'in Türkiye Umumi Mümessili Simko ile görüşünüz.

SIMKO
Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İstanbul:
P.K. 64 Tophane
Telefon: 452090
Teleks : 290

Ankara:
P.K. 48 Yenisehir
Telefon: 182205
Teleks : 52

İzmir:
P.K. 481
Telefon: 38619
Teleks : 76

Adana:
Telefon: 2962
Teleks : 35

Konserve Kutuları Konusunda Uluslararası Standard Çalışmaları

Cemal ÜNER

TSE Makina Hz. Gr. Başkanı

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) na bağlı ISO/TC 52/SC 1 «Metalden Hermetik Konserve Kutuları» Alt Komitesi, 30 Eylül - 4 Ekim 1974 tarihleri arasında, Paris'te, Tour d'Europe'daki Fransız Standardlar Birliği (AF-NOR) merkezinde toplandı.

Ülkemizi ve Türk Standardları Enstitüsü'nü temsil eden katıldığımız bu çalışmalarda, ayrıca, Alt Komite üyesi 10 ülkeden 35 delege ve Ortak Pazar'ın, Avrupa Hafif Ambalaj Yapımcıları Sekreterliğini ve Fransız Konserveciler Sendikası'nın temsilcileri de hazır bulundular.

Söz konusu toplantıya en büyük heyet olarak Fransa katılmıştır. Bunun da nedeni, daha çok Fransanın ev sahibi rolünde olması ve katılma kolaylığıdır. İngiltere, bu Alt Komitenin sekreterliğini yapmakta olduğundan o da oldukça kalabalık bir heyet halinde toplantıya gelmiştir. Öbür ülkelerde Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Hollanda, Belçika ve Danimarka, dünya konsERVE sanayiinde ağırlıklarını göstermiş ülkelerdir.

Yapılan görüşmeler sonunda TSE'nin «Meyve ve Sebze için KonsERVE Kutuları» standard tasarısını yakından ilgilendiren boyutlara ilişkin bazı değişiklikler saptanmıştır.

KonsERVE kutularının kapasitelerine ilişkin bu değişiklikleri şöyle özetleyebiliriz :

ISO'nun ve TSE'nin üzerinde çalıştıkları tasarılar da yer alan 140 ml'lik kutular, Birleşik Amerika Heyetinin, yapılan hassas ölçmeler sonunda 142 ml olarak saptandığını bildirmesi üzerine bu şekilde değiştirilmiştir. Sözü edilen tasarı-

lardaki 243 ml'lik kapasiteye, bu defa «piknik konsERVE kutusu» adı ile 236 ml'lik kutular eklenmiştir. Tasarılar da yer alan 2650 ml, 2975 ml, 3100 ml ve 4250 ml'lik kapasiteler birbirlerine çok yakın görüldüğünden, 2975 ml'lik boyut kaldırılmıştır.

ISO çalışmalarında başlangıcından itibaren, konsERVE kutularında sadece boyutların standardlaştırılması esas alınmıştır. Bu bakımdan, malzeme, muayene ve deneyler gibi hususlar üzerinde durulmamıştır. Yapılan görüşmelerden elde edilen izlenime göre, kutu boyutları çalışmaları sona erse dahi, boyutlar dışındaki diğer hususlara temas edilmeyecektir. İşaretlemede ise ISO 90'da kutu üzerine

konacak işaretlerin mümkün olduğu kadar az olması gerektiği hususunda genel bir hüküm vardır. Bu standard üzerinde de revizyon çalışmaları yapılmaktadır.

Sanayide gelişmiş ülkelerden, birinci el doküman olarak TSE'nin faydalanmakta olduğu ülkelerin standartlarında da malzeme, yapıpılış, numune alma, muayene ve deneyler ve işaretlemeye değinilmemektedir.

Toplantıda genel kutu boyutları üzerinde görüşülmekle beraber et konsERVE kutularına da temas edildi. Bununla beraber et ve balık konsERVE kutuları üzerindeki görüşmeler gelecek toplantıya bırakıldı.

Elektronik Sanayiinin Geliştirilmesinde Standardlaştırmaya Önem Veriliyor

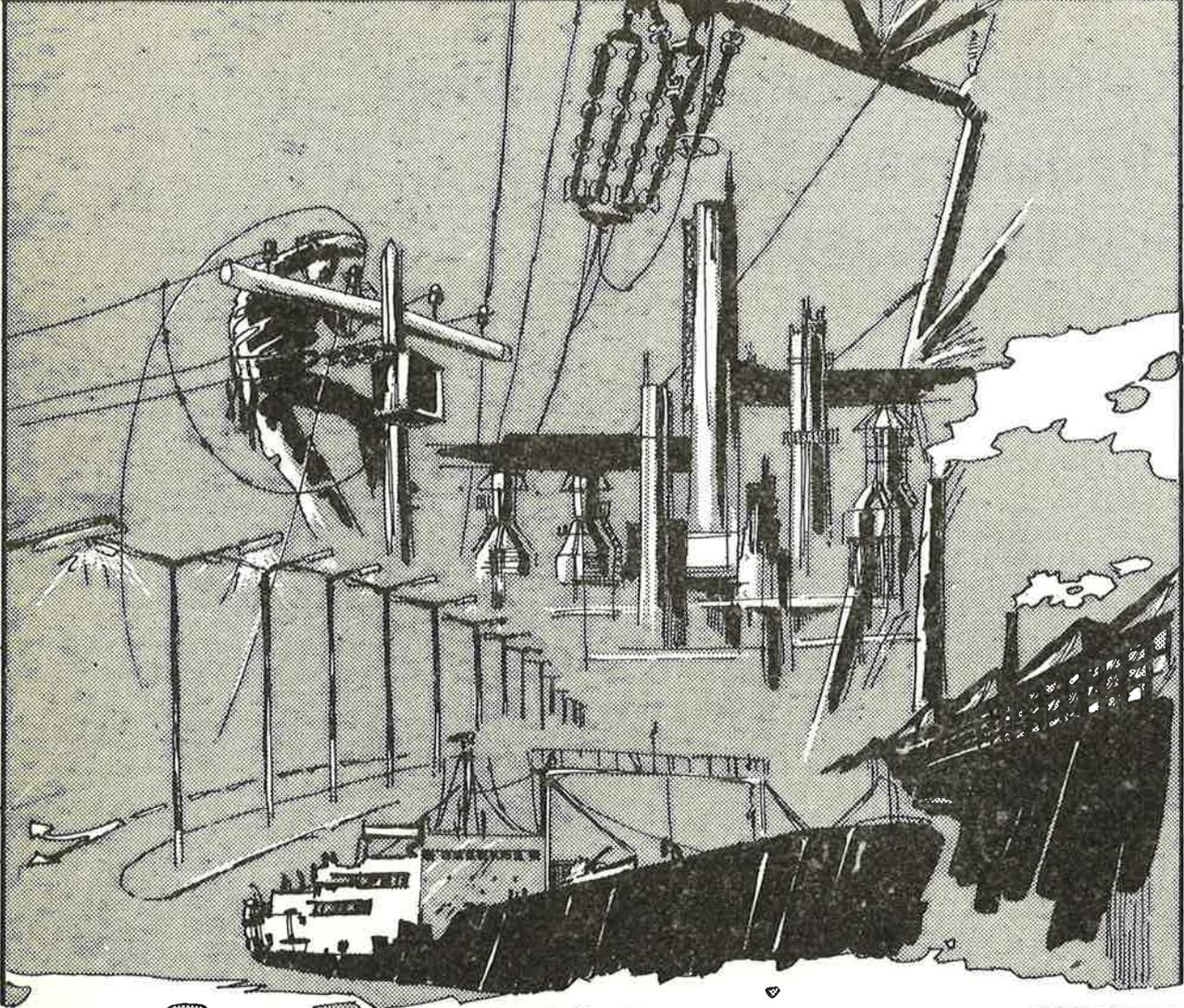
«Elektronik Sanayiinin Geliştirme Politikası» ile ilgili Bakanlar Kurulu Kararnamesi, 26 Kasım 1974 tarih ve 15074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. «Elektronik sanayiini, gümrük muafiyetinin kalkacağı 1985 yılına kadar geliştirmek, Ortak Pazar ülkeleri rekabetinden zarar görmeyecek bir düzeye çıkarmak» amacıyla yürürlüğe konulan kararnamede, elektronik sanayiinin gelişme hedefleri ve alınacak tedbirler belirtilmekte, «Organizasyon» başlığı altında, bir «Elektronik Sanayii Teknik Kurulması» kurulması öngörülmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde, Millî Savunma Bakanlığı, Millî Güvenlik Kurulu, Genel Kurmay Başkanlığı, TEK Genel

Müdürlüğü, PTT Genel Müdürlüğü, TBTA, TSE, MKEK Genel Müdürlüğü ve TRT Genel Müdürlüğü temsilcilerinden oluşacak bu kurul'un görevleri de Kararnamede belirtilmiştir. Elektronik sanayiinde standardlaştırma ile doğrudan doğruya ilgili bulunan bu görevleri Kararnameden aynen alıyoruz:

c) Fonksiyonları ayrı olan cihazlar için asgarî nitelikleri belirten tek tip ihale şartnamesi hazırlanacaktır. Bu şartnameler millî standartlar hazırlanmaya kadar yürürlükte kalacaktır.

d) Hazırlanan ihtiyaç programına göre standard yapılacak ve Türk Standardları Enstitüsü tarafından yürürlüğe konulacaktır.»

can damarı

Enerji taşıyan can damarlarıdır KAVEL kabloları. Taşıdıkları enerji ile hayat verirler fabrikalarımıza, rafinerilerimize, aydınlık yollarımıza, gemilerimize ve elektrik enerjisi ile yaşayan tüm kuruluşlara.

Kablo sahasındaki 20 yıllık tecrübenin ve çağdaş kablo bilgisinin ortak ürünüdür, üzerinde KAVEL markasını TSE işaretini taşıyan enerji kabloları ve KAVEL'in diğer ürünleri.

KAVEL KABLO VE ELEKTRİK MALZEMELERİ A.Ş. - İSTANBUL

Mühendislik Hizmetleri Açısından Standardizasyonun Önemi ^(*)

Akdeniz HIÇSÖNMEZ

Makina Yük. Müh.

Ben sizlere standardizasyonun mühendislik hizmetleri açısından önemini açıklamaya çalışacağım. Benden önceki sayın konuşmacıların ayrıntılı olarak tanımladığı, genel anlamı ile ölçüde, kalitede, yapımda ve uygulamada bir örneklik sağlamak olan standardizasyon, mühendislik hizmetlerinin yerine getirilmesinde önemli bir rol oynar.

Mühendislik hizmetlerini:

- a) Etüt ve proje işleri,
- b) Şartname, keşif ve kontrol işleri,
- c) Müşavirlik, bilirkişi ve hakemlik işleri olarak gruplandırabiliriz.

— Mühendis, etüt edilecek konu için mümkün olabilecek muhtelif çözüm şekillerini göz önünde tutarak inceler, sonuçları hesaplar, kroki ve şemalar halinde saptar.

Bu unsurların önceden kabul edilmiş brimler ve metotlar çerçevesinde etüd —ki bunlar, o iş konusunun standardlarıdır— mühendise anlatım, mukayese, hesaplama kolaylığının yanısıra zaman açısından da kazanç sağlar.

— Mühendislik hizmetlerinin en önemlilerinden biri proje hazırlama çalışmalarıdır. Mühendisin hazırladığı proje, basit, gayeye en kısa yoldan ulaşmayı sağlayan, mevcut malzeme ve elemanları en iyi değerlendiren ve uygulanması kolay, yapılabilir bir proje olmalıdır. Bunun başarılabilmesi için proje elemanlarının çok iyi tanınması ve konuya hakim olunması gereklidir. Proje elemanları ne kadar sade ve ne kadar ayrıntılarına inilerek tanımlanır ise, mühendis, hizmetlerini o kadar kolay ve başarılı yapar.

Mühendis, projesinde konunun nelerden oluştuğunu, nasıl, ne şekilde ve ne ile yapılabileceğini anlatır. Bu anlatım, proje unsurlarında belirli standartlara gidildiği ölçüde zaman ve emek tasarrufu sağlar. Yazı ve çizim tekniği standartlarının gelişmesi, yapı, makina, elektrik ve kimyevi malzemelerin nitelik ve uygulama standartlarının gelişmesi, mühendise projesinin planlama, çizim ve anlatımında, malzeme seçiminde ve sayeye en uygun projenin yapımında kolaylık sağlar.

Örneğin, projede yer alan bir

buhar kazanının, şayet standardı mevcut ise, tüm mukavemet ve termik hesaplarını yapmak gerekme-yecek; sadece bazı karakteristikleri belirlenecek ve proje de buhar kazanları imâli için saptanan Türk Standardları Enstitüsünün TS 377 numaralı standardına uygun olarak imâl edilecektir. Böylece, anlatım tam ve tartışmaya yol açmıyacak bir biçimde yapılmış olacaktır.

— Hazırlanmış projelere göre, likleri de göz önünde tutularak işfen ve sanat kaidelerine ve nizam-namelere uygun olarak, işin özelliği, malzeme vasıfları, imalat kontrolü, tecrübe, teslim şartları, metraj ve fiat analizlerinin yapılması, o iş için şartname ve keşif hazırlamak demektir. Böylelikle bu iş geniş bir anlamda standardize edilmiş olur. Şartnamesi hazırlanmış bir işte imalatçı, proje müellifi ve işveren hep aynı lisanı kullanırlar.

Bir şartnamenin eksiksiz ve mükemmel olması için, kendisini oluşturan elemanların da standard olması gerekir. Mühendisin iyi bir şartname hazırlayabilmesi, standartların çokluğu ve mükemmelliği ile doğru orantılıdır.

— Standartların önemi, kontrol hizmetlerinde de kendini gösterir. Kontrol hizmetlerinin gerektiği gibi yapılabilmesi için, kontrol mühendisinin, proje müellifinin neler yapmak istediğini çok iyi anlaması, imalatta kullanılan malzemeleri ve uygulama detaylarını iyi tanıması gereklidir. Standard malzemeler kullanıldığı takdirde bu hizmet mühendisin, görüş ayrılıkları yaratabilecek bilgi, görgü ve şahsi kanaatlerine göre yorumlar yapmasına lüzum kalmadan objektif olarak yapılabilir.

— Mühendislik hizmetleri arasında bulunan müşavirlik, bilirkişilik ve hakemlik işlerinde mühendisin en büyük yardımcısı adı geçen hizmetin istendiği konudaki standartlardır.

Örneğin, ihtilafli bir taahhüt işine hakemlik eden bir mühendisin öncelikle üzerinde duracağı husus, imalatın proje esaslarına ve şartnamelere uygun olarak yapıp, yapılmadığının tesbitidir. Bu nedenle, diyebiliriz ki mühendis ve tesis ettiği standartları o kadar iç içedir ki, mühendis, nefes almasını

bile standartlara göre ayarlar. Mühendislik hizmetlerinin endüstrideki uygulamaları bu hizmetlerin endüstride konan standartlarla ilişkisini gerektirir. Çeşitli endüstri kuruluşlarının temsilcilerinin de bulunduğu sız sayın dinleyici gurubuna kısaca endüstriyel standartlar hakkında da bilgi vermenin uygun olacağı kanısındaım.

Endüstriyel tesislerde standartlar tekniğe veya işletmeye ait olarak düzenlenirler. Tekniğe ait bir standard, mühendislik unsurları ile ilgili olarak ne ve nasıl belirlenir. İşletmeye ait bir standard ise, insan unsuru ile ilgili olarak, kim, ne zaman ve ne için belirlenir. Endüstriyel standartların bazıları her iki standard tipini de kapsamına alır. Bir çelik parçasının özelliklerini belirleyen bir şartname, teknik standard; bir endüstriyel tesiste işçilerin ciddiyetini düzenleyen nizamnameler işletme standartlarıdır. Yangın şartnamelerinde halk tipi binalara uygun büyüklükte çıkışlar bırakılması talep edilmektedir (teknik unsur). Bu çıkışların periyodik olarak kilitli olup olmadıklarının kontrolü ise bir işletme unsurudur. Bu örnek kombine tip standardı temsil eder. Endüstriyel standartların sınırı hayli geniştir. Bunlar içinde belli başlı standard gurupları mamul madde, mühendislik dizaynı, malzeme, miktar, üretim metodu, makina ve teçhizat, emniyet ve idari standartlardır.

— Mamul madde standardı, belli bir madde yahut bir grup maddenin imâli ve satışı için, imalatta kullanılan malzemelerin formülleri, fiziki özellikleri, kalitesi ve çalışma prensiplerini belirtir. Mamul maddenin ihtiva ettiklerinin ve diğer özelliklerinin belirlenmesi, kalite kontrolü için esas unsurlar olmakla beraber imalat hatalarının elimine edilmesinde yardımcı eder.

— Mühendislik dizayn standardı, mamul maddeyi meydana getiren parçalarla ilgilidir. Birbirine benzeyen mamul madde imâl eden

(Devamı 27. Sayfada)

(*) Geçen ay içinde, Bursa Ticaret ve Sanayi Odasıca düzenlenen standardlaştırma toplantılarında Yük. Mühendis Akdeniz Hiçsönmez tarafından sunulan bildirimdir.

TSE Hazırlık Gruplarında

(Baştarafı 13. Sayfada)

- Otomobiller (Özel Arabalarda Yük Dağılımı) (ISO/R 2416)
- Toleranssız Ölçülerde Tolerans, (ISO/R 2416)
- TS 834 «Yapı ve Mekân Elemanlarının Sınıflandırılmaları ve Boyutlandırılmaları İle İlgili Tarifler»,
- TS 654 «Kerestelik Tomrukların Biçilmesi Sırasında Oluşan Artıklar ve Randıman» (revizyon),
- Sirke,
- Hıyar Turşusu,
- Gravyer Peyniri,
- Eritme Peyniri,
- Emmental Peyniri,

D — BİRİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR

- Temel İklimsel Ortam ve Mekanik Dayanıklılık Deney Metotları, (IEC - 68 - 1),
- Basma Devreler İçin Terimler ve Tanımlar (IEC - 194),
- TS 212 «Termoplâstik ve Lâstik Yalıtkanlı Y - Kablolari» (revizyon),
- Elektro Teknikte Kullanılan Yalıtkan Ziftler,
- Çatı ve Yalıtım Örtülerinde Kullanılan Cam Tülü,
- Supaplar (Tekerlek Lâstikleri İçin),
- Eşanjörler (Isıtma Tesisleri İçin),
- Ahşap Ambalajlar (Terimler, Tarifler ve Ölçme Metotları),
- TS 700 «Ahşap Traversler (Demiryolu İçin)» revizyon),
- Mermerler,

E — İKİNCİ MÜTALAAYA GÖNDERİLEN TASARILAR

- Konserve Kutuları (Meyve ve Sebzeler İçin, Silindirik),
- Kalorifer Tesisatı Proje Esasları,
- Temiz Su Tesisatı Hesap Esasları,
- Teknik Resimlerde Yüzeylerin Gösterilmesi Metodu,,
- Cam Yönü veya Taş Yönünün Tesisat Isı İzalasyonunda Kullanılma Şartları,
- İşlenmiş İçfındık,

F — İKİNCİ OLGUNLAŞTIRILMASI YAPILAN TASARILAR

- Püskürtmeli Yüksek Gerilim Sigortaları,
- Demir ve Çeliklerin Kimyasal Analiz Metotları - Bakır Miktarı Tâyini,
- Demir ve Çeliklerin Kimyasal Analiz Metotları - Kobalt Miktarı Tâyini,
- Demir ve Çeliklerin Kimyasal Analiz Metotları - Mangan Miktarı Tâyini,

- Halatlar (Çelik Telli),
- Etil Alkol,
- Perçin Çelikleri,
- TS 418 «PE (Polietilen) Plâstik Borular» (revizyon),
- Hortumlar (Sıvılaştırılmış Petrol Gazları ve Havağazı İçin),
- Asansörlerin Hesap ve Bakım Kuralları,
- TS 1017 «Defne Yaprağı» (revizyon),
- Krema,

G — TEKNİK KURUL'A GÖNDERİLEN TASARILAR

- Ses Sistemi Aygıtları (IEC - 268/3) ve (IEC 268/3-A),
- Taşıt Lambaları,
- Magnezyum Oksit (MgO) (Sorel Çimentosu İçin),
- Bakır Sülfat,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Antimon Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Çinko Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Kobalt Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Nikel Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Silisyum Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Alüminyum Miktarı Tâyini,
- Bakır Alaşımının Kimyasal Analiz Metotları - Krom Miktarı Tâyini,
- TS 59 «Tornavidalar (El İle Kullanılan) Revizyon),
- Plâstikler PVC Reçineleri Su İçerisinde Elek Analizi,
- Plâstikler PVC Reçineleri Sulu Ekstraksiyon Ürünlerinde pH Tâyini,
- Lâstik, Ozonla Hızlandırılmış Çatlama Deneyi,
- TS 274 «Sert PVC İçme Suyu Boruları ve Boru Özel Parçaları», (revizyon),
- TS 275 «Sert PVC Pis Su Boruları ve Boru Ekleme Parçaları», (revizyon)
- Tolerans Sistemleri (ISO/R 286),
- Odunlifi ve Yonça Levhaların (Sentetik Reçinelerle Kaplanmış),
- Cam Fıstığı,
- Fidan Söküm, Koruma ve Taşıma Kuralları,
- TS 1001 «Mazı» (revizyon),
- 1016 «Palamut ve Palamut Tırnakları» (revizyon),
- Krizolil Amvant İbliği,
- Tekstil Yardımcı Maddelerinin Azoik Kombinasyonlarının Çökmesini Önleme Yeterneği Tâyini,
- Yüzevaktif Maddelerin Küp Asitlerindeki Çökmeğe Karşı Koruyucu Yeteneklerinin Tâyini.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ

(Baştarafı 25. Sayfada)

bir firma bu mamul maddenin plan ve projelendirilmesinde kullanılan civata, somun, fittings gibi parçaların boyutlarını standardize ederse, projeyi yapan kimse o parçanın proje üzerine parçanın numarasının kroki ve şemasını çizmek yerasını yazmakla yetinir.

Malzeme standartları, kullanılan maddelerin tiplerini olduğu kadar malzemenin bileşimleri, şekli ve bitirilmiş halini de belirler. Örneğin, kenevirde yapılan bir hatlatı belirleyen şartname, kenevir tellerinin nasıl olacağını, çapını, her metresinin ağırlığını, ihtiva ettiği yağ miktarını ve kopma mukavemetini belirler. Endüstriyel standartların bir diğeri de miktar standartlarıdır. Bu standartlar her şahıs ve makina için üretim miktarını, her bir makina için saatlik genel masraf miktarlarını, üretim maliyetini, zaman açısından irdelerek optimum mamul madde miktarını belirler.

— Üretim standartları, işletme metotları ve koşullarını belirleyen standartlardır. Bu standartlar, ilmi çalışmalara ve geçmişteki tecrübelere istinaden üretimi kontrol için neler yapılması gerekli olduğunu belirler.

— Makina ve teçhizat standartları, çeşitli endüstri kollarında kullanılan makina ve teçhizatın karakterlerini, kabiliyet, donanım ve bakım özelliklerini tanımlar. Kısacası, endüstriyel bir tesiste öncelikle gerçekleştirilmesi gerekli olan standard, emniyet standartlarıdır. Emniyet standartları, işçi ve tesisin emniyetini sağlamak gayesi ile yapılan kaide ve nizamnameleridir. Emniyet standartları gerçekleştirilmemiş bir tesiste yangın anında meydana gelecek karışıklığın, bu tesis için nelere mâl olduğu, bir çok işletme için yaşanmış hadiselerdir.

Bir işletmede yapılması gerekli idari standartlar, muhasebe sistemleri, sekreterlik, satınalma, pazarlama ve personel kayıt işlerini belirleyen standartlardır.

Bu gün endüstride her şahıs, standardizasyonun sanayideki yeri ve getirdiği faydalar hakkında bilinçli olmak mecburiyetindedir. Mühendislik hizmetlerinde, endüstride standartların getirdiği faydaları şöyle toparlayabiliriz.

- Araştırma ve proje işlerinde karar verme ve yapım sürelerini azaltır.
- Bir şeyin yerine diğer bir

şeyi ikâme edebilme için araştırma ve değerlendirme yapabilme olanağı sağlar.

- Güvenilir bilgilerin birikimini sağlar.
- Standard yazı ve çizgi tekniklerinin gelişmesini sağlar.
- Hata, yanlış, anlama, karıştırma ihtimallerini azaltır.
- Deney yöntemlerinin üniform bir şekilde yapılabilmesi için değerlendirme ve metotların tesis edilmesini sağlar.
- Personelin yetiştirilmesine kolaylık getirir.
- Yeni teknik gelişmeler için araştırma ve değerlendirme olanakları sağlar.
- Araştırma, geliştirme guruplarının çalışmalarına yol gösterir ve neticelerin kullanılacağı hususunda bir nevi emniyet sağlar.
- Daha uygun bir üretim kontrolü sağlar.
- Daha etkin bir kalite kontrolü sağlar.
- Üniform bir deneme, muayene etme tekniklerinin tesis edilmesini sağlar.

Ancak, ana hatlarıyla tanımlamaya çalıştığım, standardizasyonun bu faydalarından yeteri derecede yararlanılabilmesi, mühendisin ve endüstride çalışılan personelin standardın önemini, tam bilinceye sahip olmasını gerektirmektedir.

I. Su Geçirimsizliği Sempozyumu

(Baştarafı 7. Sayfada)

rimsizliği sistemi ve uygulamalarının geliştirilmesi :

Mevzuat, Eğitim, Denetim, Su Geçirimsizliğinin Maliyeti yönlerinden düzenlenen bir «Panel» ile ortaya konulmuştur.

Bayındırlık Bakanlığı, İmar ve İskân Bakanlığı, TBTAK temsilcilerinin de katıldığı toplantıya sunulan bildirimler arasında «Standard ve Kalite Kontrolü» konusunun da yer alması ve esasen standard konusunun önemi dolayısıyla Sempozyuma Enstitü olarak ilgi gösterilmiş ve Yönetim Kurulu üyelerinden İsmet Öztunalı katılmıştır.

Yeri geldikçe : Sempozyum kapsamı içinde bulunan malzemelere ait standartlar, standardlaştırma ve kalite ilişkileri, çağdaş kalite anlayışının esasını standardın oluşturduğu, standard hazırlığı ve uygulama yönlerinde yasal yöntemler belirtilmiştir.

İlgililer çoğunlukla, malzemelerin yeterli standartlarının hazırlandığını ancak uygulama ve denetimin veterince olmadığını, malzeme standartlarından başka hizmet ve uygulamaya dönük standartların da hazırlanması ihtiyacını bildirmişlerdir.

Sempozyuma katılanlar, toplantının faydasını ittifakla belirtip su geçirimsizliğinin diğer konularını kapsayacak düzenlemelerin yapılmasını dilemişlerdir.

Standardlaştırma Semineri Yapıldı

(Baştarafı 7. Sayfada)

- Türkiye'de Standardlaştırma Mevzuatı ve Uygulamaları — **İsmet Öztunalı** (TSE)
- Türkiye'de ve Dünya'da Standardlaştırma — **Dr. Rahmi Toker** (TSE)
- Türk Standartları Enstitüsü, Çalışmaları ve Türk Standartlarının Hazırlama Yöntemi — **İbrahim Kutluhan** (TSE)
- Orman Bakanlığının Standardlaştırma ile ilgili Mevzuatı ve Orman Genel Müdürlüğü'nün Uygulamaları — **Abdullah Boyacı** (Orman Gn. Md. lüğü)
- Ormanlık ve Orman Ürünleri Konusundaki Türk Standartları — **İsmet Öztunalı** (TSE)
- Ağaç Kesme ve Kesmede Güvenlik Kuralları Standardı — **Celâl Çoban** (Orman Gn. Md. lüğü)
- Orman Ürünlerinde Standard-

laştırma — **Dr. Rahmi Toker** (TSE)

- Yuvarlak Odunlar Standardı — **Dr. Rahmi Toker** (TSE)
- Makinalı Kesim ve Tomruklama Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar, Standard Tatbikatlarının Genel Md. lüğümüzce Uygulama Esasları, Kuruma ve Kopsika Payları ile Özel İsteklerin Bağdaştırılması Esasları ve Kayıt İşlemleri — **Orhan Şener** (Orman Gn. Md. lüğü)
- Orman Genel Müdürlüğünde Ağaç Kesiminden Emvalin Pazara Arzına Kadar Yapılan İşlemlere Genel Bakış — **İslâm Ersoy** (Orman Gn. Md. lüğü)

Dergimiz standardlaştırmaya gösterdikleri ilgi ve verdikleri önem dolayısıyla Orman Genel Müdürlüğüne teşekkür eder, semine katılan Yüksek Mühendislerle çalışmalarında başarılar diler.

Halkımızın kesesine, zevkine göre...

YEPYENİ BİR SİSTEMLE

ÇBS BELSAN 3,5 KİLOLUK HALK TİPİ PLASTİK BOYASI

ÇBS bilinen üstün kalitesini,
halka hizmet anlayışı ile birleştirdi.
Sonuç, ÇBS BELSAN PLASTİK BOYA.

ÇBS BELSAN 3,5 kiloluk
PLASTİK ekonomik ambalajı, çok, çok elverişli
fiyatı ile bütün Türkiye'de satışa çıkarıldı.

Ekonomik yoldan evinize, büronuza
sizi çevreleyen bütün duvarlara
ÇBS kalitesini, ÇBS güzelliğini
sunmak üzere firmanız bekliyor.

ÇBS Belsan, ÇBS'nin halka
hizmet yolundaki en önemli
adımlarından biridir.

ÇBS BOYALARI Daha iyisi yoktur

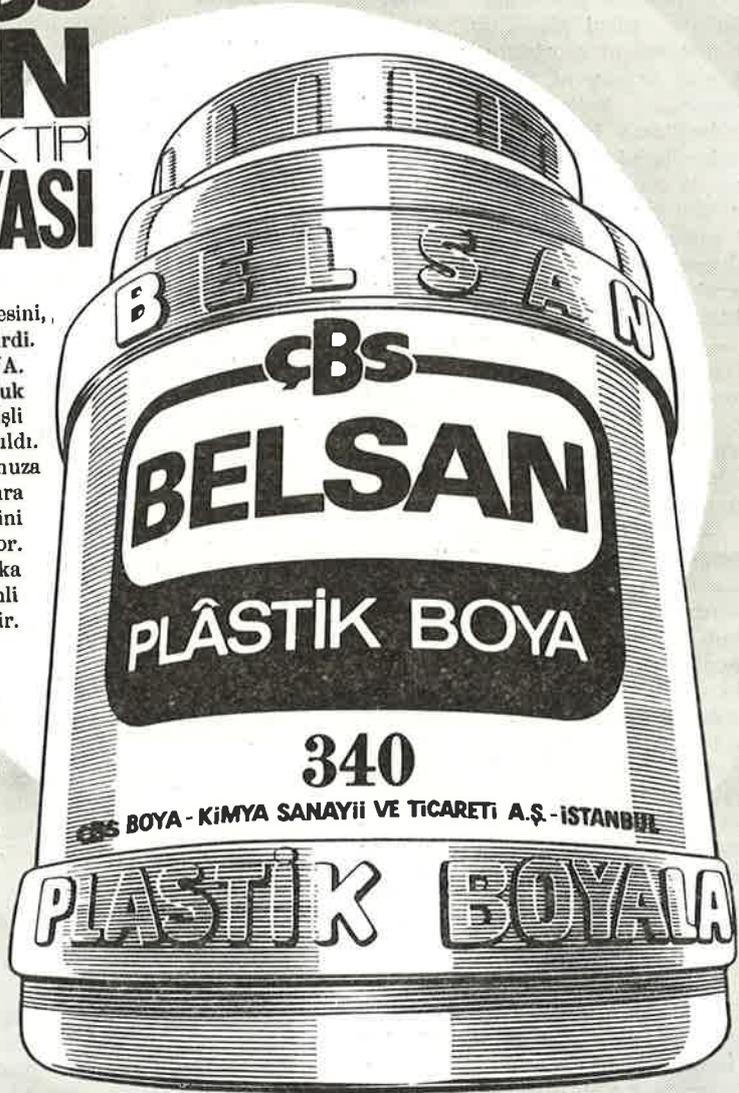
ÇBS

BOYA-KİMYA SANAYİİ ve
TİCARETİ A.Ş.
Karaköy, Kardeşim Sok.
No. 44/3 İstanbul
Telefon : 49 67 10

hakiki plastik boya
ÇBS BELSAN

3,5 kg lık
Plastik ambalajda

55 lira

ILANCI LİK 13067402

Standard — 176

SUMMARY OF CONTENTS

NEW ATTEMPTS TO BE MADE FOR THE FUTURE OF STANDARDIZATION

P. 3

TSE's job is not just to draw up standards. In addition to preparing standards, TSE has also been making efforts for recognition of standardization by the public and encouragement of implementation as well as the applications by the use of the TSE Mark.

No doubt, courses and seminars being organized are of great importance among the activities already referred to. The readers will remember of the courses organized in collaboration with the Ministry of Industry and Technology. In such courses from time to time organized in numerous principal cities of the country, those in the employ of the Ministerial organizations and carry out the control of standards are trained.

During the years of 1973 and 1974 when such courses could not be conducted, two seminars for the officials of the Ministry of Forest coming from different regions of Turkey were organized at the TSE Headquarters in Ankara. Some 71 trainees, all of whom are senior engineers of forest and occupying high level executive positions, had the opportunity of refreshing the technical knowledge in their field of activity, studying and implementing the relevant standards for forest products throughout the seminars. During the seminars they were also given some information about the status of national and international standardization and suggested to arrange similar courses on related subjects for those concerned in their territories.

As was stated by the Forest Deputy Director General at the close of the seminar, 71 engineers (who are now back at their duty stations) would be busy in training the men in their respective areas and just by the transfer of the gained new knowledge to the forest in that manner would help saving millions of Liras in the country's economy.

Since the seminars organized by TSE in collaboration with the General Directorate of the Ministry of Forest resulted in mutual satisfaction, it is hoped that similar collaborations will be made with other Departments of the Ministry in the future.

The chain of seminars organized by TSE is being maintained almost uninterruptedly. As may be remembered, during the last April, as requested by the State Planning Organization (SPO) a seminar was organized in Ankara for the experts from public sector involved in implementation of standards. The objective of such a seminar, however, was to learn

rather than teaching i.e. to find out how the standards in public sector were being implemented and what the measures required to be taken in view of regulations, organizations, staff and experienced personnel were.

These were the points discussed and results obtained in the seminars.

Next month a similar seminar will be organized in İstanbul, but this time it will be for those of private sector. During the seminar to be organized by TSE in collaboration with the İstanbul Chamber of Industry, the same points will be dealt with from the private sector's angle, however.

Upon completion of the foregoing seminar in İstanbul, TSE will, based on a critique of the seminar, submit a report projecting «the measures to be taken for promotion of standardization and implementation of standards in the country» to the State Planning Organization.

The prospective seminar will, no doubt, add another ring to the ever existing chain of cooperation between the Turkish Standards Institution and the İstanbul Chamber of Industry.

SEMINAR ON STANDARDIZATION TO BE ORGANIZED IN İSTANBUL

P. 5

The Turkish Standards Institution has already scheduled to organize a seminar in collaboration with the İstanbul Chamber of Industry (ISO) in İstanbul during 9-10 December 1974.

The seminar entitled «Standardization in Turkey and Implementation of Standards by Private Sector» will be conducted in two half-day sessions at the facilities of the İstanbul Chamber of Industry.

MINISTRY OF PUBLIC WORKS REQUIRES CONFORMITY OF CONSTRUCTIONAL MATERIALS TO THE TURKISH STANDARDS

P. 5

As announced by the Official Gazette dated 23 October 1974 and No. 15042, effective 1 January 1975 the Turkish Ministry of Public Works shall, for any of the 118 listed items of constructional material to be used by any firm to enter into a contract with the Ministry, ask either for the TSE Mark as an indication of conformity to the relevant Turkish Standard or for a Quality Control Certificate obtainable from the Chamber of Civil Engineers.

Such an attempt requiring conformity of materials to the Turkish Standards in public sector investments is particularly encouraging in view of stimulating the promotion of high quality of the country-wide production.

SEMINAR ON STANDARDIZATION FOR SENIOR FORESTRY ENGINEERS

P. 7

The Seminar on Standardization as organized with collaboration of the General Directorate of Forest, Ministry of Forest, and TSE was conducted at the TSE Headquarters in Ankara in two sessions i.e. 13-15 and 18-20 November 1974.

The program of the seminar participated by three executive level of trainees coming from each region of the General Directorate of Forest over the country was repeated twice since two groups were handled separately. The second session following the first one at the TSE Headquarters was proceeded with out in the field to include some practical work on the spot i.e. for the implementation of standards relevant to forest products in particular.

During the seminar the speakers, majority of whom were the TSE officials to include a Board Member, Secretary General, Technical Consultant, Public Relations Officer and several others, made their presentations on topics reflecting the different aspects of standardization.

THE FIRST SYMPOSIUM ON WATERPROOFING

P. 7

İsmet Öztunalı, a member of the TSE Board of Governors, represented TSE at the first Symposium on Waterproofing organized by the Cam Elyaf (Fiber Glass) Industries in İstanbul during 22-24 November 1974.

A number of papers submitted during the symposium included namely:

- Terminology, Technology, Test Methods, and Varieties of Bitumen,
- Classification of Bituminous Covers According to the Purpose of Utilization, and Required Characteristics of such Covers,
- Bituminous Materials Put to the Waterproofing Test by the Ministry of Public Works, and Samples,
- Standardization and Quality Control of Waterproof Materials,
- Analysis, Types Causes, and Suggestions Regarding the Defects Most Frequently Encountered in Ensuring the Waterproofing of Bituminous Covers,
- Analysis of Implementation Problems from the Users' Point of View,
- Implementation of Waterproofing in Germany.

The symposium was of particular interest to TSE especially because of «Standardization and Quality Control» being included among the papers submitted.

NEW TURKISH STANDARDS

P. 9-11

The TSE Technical Council at its November 1974 meeting accepted 25 new Turkish Standards and the texts of the other 12 revised ones. In the respective page the titles of the new and revised standards are listed.

TSE COLLABORATES IN ORGANIZING A SEMINAR ON STANDARDIZATION IN BURSA

P. 11

The Turkish Standards Institution in collaboration with the Bursa Chamber of Commerce and Industry organized a seminar on Standardization in Bursa on 8 November 1974.

During the seminar participated by a number of representatives from both public and private sectors such papers entitled «History of Standards and the Importance of Standardization Work in Turkey as well as in the World and Backdrop of TSE» by Taner Berkün, TSE PR Officer, «Importance and Role of Standardization in Control of Production», «Importance of Standardization from Engineering Services Point of View», «Standardization in Textile Industry» and «Standardization in Silk Industry» were submitted.

At the end of the seminar the audience were given some informative TSE publications and their various questions regarding Standardization and TSE were answered by Taner Berkün the TSE representative.

STANDARDS FOR TEA TEST METHODS

P. 15

As stated by Arıçtan Tönük, Senior Agricultural Engineer, member of the TSE Preparatory Group of Agriculture, as a first step in preparation of standards for tea, has the eight ISO standards relevant to the tea test methods translated into Turkish and published them as the Turkish Standards.

yangın
söndürme
araçları

• imalât • satış •
• iç • dış ticaret •

karaköy tünel cad. 38 kut han istanbul
telefon : 44 0916 - 49 57 89

Ajans — 70 (178)

In addition to its botanical family, origin, methods of harvesting and so on, it is also interesting to know from the article that the raising of tea in Turkey for the first time dates back to 1924. Since then Rize, Trabzon and Artvin in the Black Sea region have been the main tea production center of Turkey. Presently, nearly 100 000 producers, on a land of about 25 000 hectares, have been producing 30 000 tons of dry tea per year. The harvesting season covers the period from May through November during which green tea leaves are picked at least ten times.

The eight standards which after translation were approved as the Turkish Standards at the 10 April 1974 meeting of the TSE Technical Council are:

- 1 — TS 1561 Tea - Preparation of Ground Sample of Known Dry Matter Content
- 2 — TS 1562 Tea - Determination of Loss in Mass at 103°C
- 3 — TS 1563 Tea - Determination of Water Extract
- 4 — TS 1564 Tea - Determination of Total Ash
- 5 — TS 1565 Tea - Determination of Water - Soluble Ash and Water Insoluble Ash
- 6 — TS 1566 Tea - Determination of Acid - in Soluble Ash
- 7 — TS 1567 Tea - Determination of Alkalinity of Water - Soluble Ash
- 8 — TS 1568 Tea - Part I - Sampling from Large Containers

THREE STANDARDS RELEVANT TO FOREST PRODUCTS REVISED P. 17

Senior Forestry Engineer Faruk Ozden gives some basic technical information about the three revised standards i.e. TS 674 (Poplar «Populus Nigra» Log Lumber), TS 801 (Beach Timber), and TS 697 (Hardwood Lumber - Terms, Definitions, and Methods of measurement) all of which have already been accepted as the Turkish Standards.

INTERNATIONAL STANDARDIZATION WORK ON CANS P. 23

ISO/TC 52/SC 1 «Hermetically Sealed Metal Food Containers» held a meeting at the AFNOR Headquarters building at Tour d'Europe in Paris during 30 September - 4 October 1974.

During the meeting which was participated by 35 delegates from 10 different countries to include Cemal Uner, the TSE Chairman of the Mechanical Engineering Preparatory Group, and representatives of some international organizations, certain changes to affect the dimensions of some food containers covered by the relevant draft standard being developed by ISO.

THE IMPORTANCE OF STANDARDIZATION FROM THE ENGINEERING SERVICES POINT OF VIEW P. 25

During the seminar on standardization organized in Bursa by the Bursa Chamber of Commerce and Industry last month, a paper titled «The Importance of Standardization from the Engineering Services Point of View» was submitted by Senior Mechanical Engineer Akdeniz Hiçsönmez.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilave edilir.
6 aylık	6 Lira	
Sayısı	1 Lira	

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

İZOLE EDİCİ BONCUK

REZİSTANSLI GİHAZLAR İÇİN

YURDUMUZDA İMÂL EDİYORUZ..

KER 220 ve DIN 40685 'e göre STEATİT'ten yapılan İzole edici boncuklarımızı, bayilerimizden ve Elektrik malzemesi satan mağazalardan kolaylıkla temin edebilirsiniz. LÜTFEN KATALOG İSTEYİNİZ

KALEPORSLEN

elektroteknik sanayi a.ş.
TS 50 Kapsamına giren malzemelerde

garanti belgesini
haızdır.

Halkalı asfaltı No:170-Safraköy-İSTANBUL tel:737672-737379-496250 den 9

KP1

ODAK AJANS

